LAIKAS

Nr. 287
XIII M.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado
Concesión Nº 4289
Tarifa Reducida
Concesión Nº 4015

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 4 DE NOVIEMBRE DE 1961

GOMULKA TIKISI ABIEJŲ VOKIETIJŲ APJUNGIMO

(E) Pasikalbėjime su Paryžiaus dienraščio "Le Monde" leidėju Beuve-Mery lenkų valdžios ir partijos galva Gomulka pareiškė, kad abiejų Vokietijos dalių apjungimas būsiąs išspręstas pačių vokiečių savo tarpe. Tai įvyksią pasirašius taikos sutartį ir Vokietijos dalims pasitraukus iš karinių blokų. Gomulkos nuomone, jei pavyktų taiką išlaikyti dar bent dešimtį metų, tai karo galimybės būsiančios labai ribotos. Kalbėdamas apie bažnyčios įtaką Lenkijoje, Gomulka pareiškė, kad religiniai įsitikinimai išliksią ištisus dešimtmečius. Pagal jį, nesą jokio priešingumo tarp lenkų socialistinės sistemos, jų vedamos politikos ir religinių įsitikinimų.

SUNKĖJA

Berlyne rytų zonoje "tobulėja" geležinė uždanga. Langai jau užmūryti cementu, gatvėse spygliuotos vielos ir grioviai. Ruošiama 16 metrų pločio "mirties zona". Žmonės vistik nežiūrint visų sunkumų dar suranda būdų išbėgti: kas nuo aukšto namo nušokdamas, kas upę perplaukdamas. Naktimis girdisi šūvici. Gal nevisiems laimingai pasiseka išbėgti. Paskutiniu metu būta net susišaudymų iš abiejų pusių tarp sargybinių.

Toliau agituojama už sutarties sudarymą

(E) Rytų Vokietijoje nepaliaujamai vykdoma propaganda už taikos sutarties pasirašymą su Ulbrichto vyriausybe. Spalio 6 d. minėjus 12 m. šios Vokietijos dalies sukomunistinimo sukaktį, kaip svečias dalyvavęs sovietų min. pirmininko pavaduotojas Mikojanas kelias dienas lankėsi, sakydamas kalbas, įvairiuose satelitinio krašto miestuose. Iškreipdamas tikrovę jis kalbėjo apie Rytų Vokietiją, kaip "stipriausią taikos veiksnį Europoje". Spalio 10 d. zonos laikraščiai paskelbė, kad vengrų tautinis susirinkimas ("parlamentas") įgaliojęs vyriausybę pasirašyti su vokiečiais taikos sutartį.

Apsilankęs ne tik vakarų, bet ir rytų Berlyne JAV senatorius Humphrey savo įspūdžiuose papiktinęs kalbėjo apie Ulbrichto pastatytas gėdingas užtvaras, kurias būtų galima pavadinti moderniosios diktatūros neįtikėtinomis baisybėmis. Tų užtvarų, sienų sudarymas — tikras žmogaus teisių pažeidimas, senatoriaus nuomone, turėtų būti svarstomas Jungtinėse Tautose.

Vis pranešama apie kasdien vykstančius gyventojų bėgimus į laisvę. Žmonės bėga su auto mašinomis, sunkvežimiais, greitlaiviais, šokinėja iš namų langų. Kas savaitę pranešama ir apie vad. liaudies armijos pareigūnų pasitraukimą į Vakarus.

Auksinis ruduo Lietuvos laukuose

(E) — Pasak Vilniaus radijo spalio 6 d. pranešimo, auksinis, ruduo keliauja po Lietuvos laukus, visus apiberdamas savo gerybėmis... Gražus, šiltas ruduo Europoje sudarė geras sąlygas žemės ūkio darbams. Tad, iš Lietuvos rajonų ir pranešama, kad kuliami grūdiniai ir ankštiniai grūdai, daug kur jau baigta žiemkenčių sėja, įpusė tas bulvių kasimas. Tačiau... daugelyje rajonų spalio mėn. pradžioje bulvių tebuvo nukasta vos iki 15 %. Nuo spalio 1 d. Lietuvoje pradėjo darbą cukraus fabrikai, tačiau nusiskundžiama jų nepilnu aprūpinimu žaliava. Su kukurūzais nesama daug džiaugsmo. Tas pats Vilniaus radijas spalio 9 d. nusiskundė, kad toji "vertinga kultūra, atkeliavusi iš pietų", kolchozininkų buvusi šaltokai sutikta. Valstiečiai nesugeba juos auginti, neturi patyrimo ir tik mechanizuotai pavyksta juos doroti. Ligi spalio 5 d. Lietuvoje visoje eilėje rajonų kukurūzų nuimta ligi 40 %. Agr. Juzeliūnas spalio 8 d. per radiją paskelbė, kad ligi tos dienos grūdų paruošų planas valstybei buvo įvykdytas 84 %.

Toliau nusiskundžiama atsilikimu gyvulininkystėjė. Pasirado, žmonės neįpratę šerti bekonus grupiniu būdu, nes jie buvo įpratę tešerti po pora-tris bekonus savo mažuose ūkiuose. Pasekmės? Krenta darbo našumas. Kolchozininkai toliau plakami partiniais botagais ir raginami: "draugai, laukti nebegalima. Oras vis labiau atšąla". Kai kuriuose rajonuose jau pradėti arimo darbai ir siekiama, kad iki partijos suvažiavimui prasidėsiant Maskvoje (spalio 17 d.) būtų atliktas neįvykdomas dalykas kad neliktų nesuarto nei vieno ha...

NAUJAS SATELITAS

JAValstybės paleido š. m. spalio 21 d. naują satelitą vardu "Midas IV". Šis satelitas buvo paleistas specialiu prez. Kennedy leidimu, ir kol nebus ištirta jo veiklumas, nebus galima leisti kitų panašaus pobūdžio satelitų. "Midas IV-ojo" tikslas yra sugauti žinias ir pranešti, jei priešas paleistų kokią raketą. Jame randasi 330 milijonų vario vielelių, kurios turės laike 30 ar 40 dienų išsitiesti apie žemę plotyje 8 per 40 kilometrų. Satelitas skrenda per polius ir reikia valandos ir 52 minučių kiekvienam apskridimui. Patsai vario vielų projektas buvo paruoštas dr. J. Harrington, kuris pareiškė, kad dvi juostos tokių vielelių užtikrintų tarp dviejų pasaulio šalių žiniomis susisiekimą, kuris galėtų būti betarpiškas, be kliūčių ir be jokių sąmoningų trukdymų. Dr. Harrington yra Linkolno vardo laboratorijos Technologijos Instituto Mass. direktorius.

TIRANOS VALDŽIA TYLI

Laisvosios Europos Radijo žiniomis iki šiol albanai visiškai nieko neatsakė į N. Kruščiovo kaltinimus jų valdžios atstovams. N. Kruščiovo kalba, pasakyta Komunistų Kongreso metu, su visais Albanijos valdžios kaltinimais buvo paskelbta ir Albanijoje. O kas liečia nesutarimą tarp pirmojo kinų ministerio Chou En Lai ir rusų premjero sovietų satelitai visiškai nutylėjo, kai Tiranos radio net ne paminėjo jokios smulkmenos apie kinų premjero kalbą.

Norvegija susirūpino

Iš Oslo pranešama, kad Norvegijos valdžia paruošė specialią radioaktyviams krituliams tirti stotį. Jos tikslas sekti radioaktyvių kritulių kiekį ir pranešti gyventojams, kaip nuo to apsisaugoti. Paskutinis Sovietų Sąjungos nutarimas, nežiūrint visų valstybių priešinimo, sprogdinti 50 megatonų pajėgos atominę bombą, kaip pranešė Nikita Kruščiovas savo Kom. Partijos Kongreso atidarymo kalboje, sukėlė rimtų rupesčių.

Tarp Švedijos organizacijų, protestavusių tuo reikalu, randasi net viena komunistinė organizacija. Londone policija sulaikė apie 220 asmenų, dalyvavusių demonstracijose prieš Sovietų Sąjungos ambasadą minėtos vandenilio bombos reikalu.

BELAISVIUS Į RUSIJĄ

Urugvajaus valdžia darys pastangas, kad belaisviai, paimti Kuboje per paskutinį mėginimą nuversti Castro valdžią, nebūtų išvežti į Rusiją. Prašymą pasirašo 35 Montevideo ir apylinkių organizacijos, kuriame prašoma, kad Urugvajaus valdžia kreiptųsi į Castro tuo reikalu.

MĖGINTA SUKILTI BOLIVIJOJE

Uždraustos kairiųjų revolucinės partijos atstovai J. Núñez Rosales ir Rikardo Anaya ruošė naują revoliuciją Bolivijoje. Laiku sužinota ir dėlto nepasisekė. Núñez Rosales po nepasisekimo nusišovė. Vėliau valstybės prezidentas Victor Paz Estenssoro pareiškė: "Valdžia padarys visa, kas tik reikalinga, kad išlaikius viešąją tvarką ir bus paskelbtas apsiausties stovis".

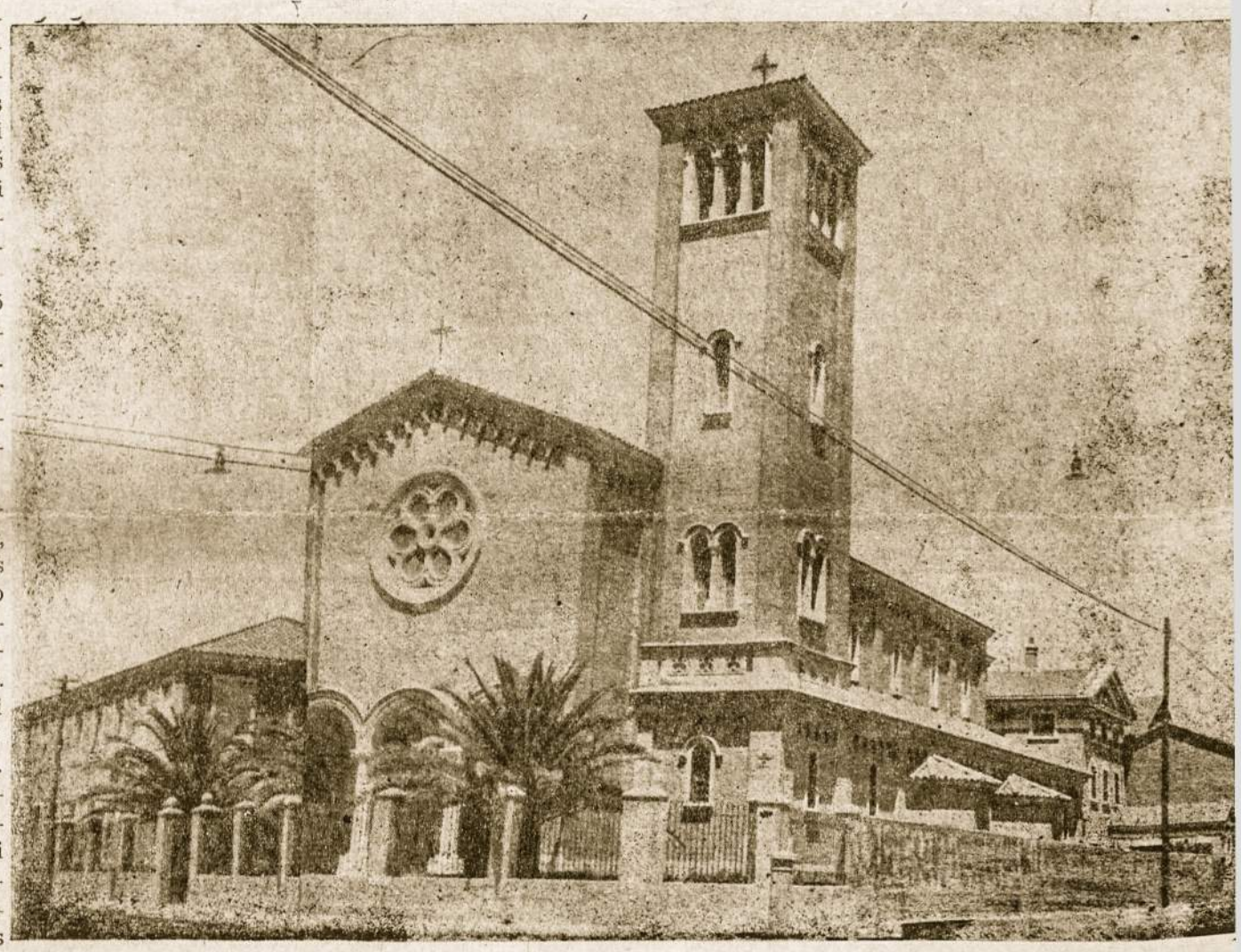

Aušros Vartų lietuvių parapijos bažnyčia Avellanedoje

Masiniai platina sovietinę spaudą

(E) — Vilniaus radijui apie spaudos platinimą Lietuvoje suteikė žinių sąjunginės spaudos direkcijos vyr. instruktorius K. Damašius. Nuo spalio mėn. pradėtas masinis spaudos platinimas ir ji gyventojams brukama visomis galimomis priemonėmis. Pasak Damašiaus, šių metų pradžioje kiekvienam 1000 gyventojų teko 834 laikraščiai ir žurnalai. Lietuvoje esą apie 5000 prenumeratos priėmimo punktų. Dabar Lietuvoje palengvintos sąlygos platinti ir vad. socialistinių kraštų spaudą. Iš užsienio žurnalų priimama prenumerata 27 mokslo, technikos žurnalams, tačiau juos skaitytojai galės gauti tik išverstus į rusų kalbą...

ATSTATYS BABELIO BOKŠTĄ

Bagdad (AICA). — Irako valdžios nutarimu būsiąs atstatytas Babelio bokštas. Bokštas randasi ant senosios Babilonijos žemių, netoli kaimo Hilleh, apie 113 km į pietus nuo Bagdado. Jo pagrindas turi maždaug 100 metrų iš šono. Dalinai jis buvo sugriautas 479 metais prieš Kristų persų kariuomenės dalinių.

Irako valdžia tikisi, kad remiantis turimais dokumentais, dekoracijomis ir architektūrą bus galima beveik visiškai tiksliai atkurti buvusį bokštą. Jo aukštis pamažu kils ir galutinoje etapoje pasieks 100 metrų.

NAUJAS UNIVERSITETAS

Nauju valdžios parėdymu Mar del Plata mieste įsteigtas Provincijos Universitetas. Jau paskirtas rektorius - organizatorius iki pilno personalo ir univers. autoritetų sąrašo sudarymo, remiantis galiojančiais įstatymais ir atitinkamais statutais. Pageidaujama, kad tuoj būtų steigiami medicinos, pedagogikos, ekonomijos ir architektūros fakultetai. Finansinis sąmatas ir visos su juo surištas išlaidos bus padengtos remiantis Švietimo Ministerijos sąmatu.

TRUMPOS ŽINIOS

- **Jugoslavas rašytojas Ivo Andric gavo Nobelio literatūros premiją.**
- **Mokslo žmonės atrado Antartidoje mažutę mirusią jurą. Jos vanduo yra 11 kartų sūresnis už jūros vandenį ir net esant šalčiui 50 laipsnių po nuliu, neužšala.**
- **Radio Tirana Albanijoje nustojo davusi Rusijoje paruoštas žinias ir nutraukė rusų kalbos pamokas.**
- **Garsusis kalbėtojas New Yorko vyskupas mons. Fulton Sheen, kurio filmuotos kalbos duodamos per vietos televizijos stotį Canal 11, šiomis dienomis atvyko į Argentiną.**
- **Spalio 26 d. La Tablada vietovėje atidarytas pirmasis tranzistorių fabrikas Argentinoje. Fabrikas užima 36.000 kvadratinių metrų.**
- **N. Kruščevas Komunistų Kongreso metu reikalavo, kad pasitrauktų iš savo pareigų Albanijos pirmasis ministras ir kom. partijos vadas, nes abu stalinizmo šalininkai.**
- **Rimtėjant padėčiai Berlyne tiek JAValstybės, tiek Didž. Britanija nutarė sustiprinti savo pajėgas Vokietijos teritorijoje.**
- **Nepatvirtinomis žiniomis einant, Stalino mauzoliejus Maskvos Raudonojoje Aikštėje būsiąs išimtas.**
- **Pavergtųjų Tautų organizacijos skyrius Buenos Aires mieste davė įvairių analitinių žinių apie pavergtųjų tautų gyvenimo sąlygas, palyginamas statistikas ir kitas svarbias žinias iš Rytų Vokietijos.**

Pas mus, Argentinoje

SUKAKTIS

Š. m. spalio 23 d. sueina penki metai nuo vengrų sukilimo prieš raudonųjų valdžią. Tai sukakčiai prisiminti vengrų pabėgėliai, kurie randasi visame laisvajame pasaulyje, kviečia kitų tautų piliečius pasisakyti už Vengrijos laisvę. Argentinoje, ir kitose valstybėse bus renkama 10 milijonų parašų tarp laisvų tautų už 10 milijonų vengrų, esančių vergijoje.

KELIŲ POLICIJA DIRBA

Judėjimo policijos daliniai vien Buenos Aires provincijoje per rugsėjo mėnesį sudarė 5510 protokolų už judėjimo taisyklų nesilaikymą. Valstybės kasai tai reiškia 1.341.680 pezų pajamų. Vistik per tą patį mėnesį praeitais metais būta daugiau protokolų. Jų skaičius tuomet siekė 7047 ir pinigais reiškė 1.790.700 pezų.

KONTRABANDA

Saltos provincijos policijos ausis pasiekė gandai, kad ruošiamasi gauti iš Bolivijos nemažas kiekis kontrabando. Pasekus kurį laiką pasienį, užtikta sunkvežimis, pakrautas 40 maišų ryžių, kurių viduje radosi sekančios gėrybės: 5000 peiliukų iš Vokietijos, 2000 žirklučių nagams, 4 radijo tranzist. aparatai, nailono išdirbinių ir kt., kurių visa vertė siekia 300.000 pezų.

SUSPENDAVO

Iš La Platos pranešama, kad Vyriausio Tribunolo nusprendimu suspenduotas 6 mėnesių laikui taikos teisėjas E. N. Nari, už antrą kart pasikartojantį kryžiaus nuėmimą. Nutarime pabrėžiama, kad remiantis provincijos konstitucijos str. 152 už pasipriešinimą duotiems nurodymams jis sulaikomas nuo savo pareigų laike 6 mėnesių. Kryžius turės buti gražintas savo vieton. Suspendavimo laikotarpyje Moron teismo teisėjo pareigas eis laikinai Ramon Baccino.

RINKIMŲ REFORMA

Argentinos valdžia pasiūlė pakeisti rinkiminę sistemą, kuri iki šiol buvo vartojama, į kitą, taip vadinamą proporcionalų atstovavimą. Šios naujos sistemos galimybės ir nauda jau buvo svarstyta 1959 metais. Tuomet buvo sušaukta politinių partijų atstovai, universiteto mokslo žmonės ir ypač teisių fakulteto specialistai. Visi tuo reikalu nutarimai buvo pasiųsti į Kongresą apsvarstymui. Dabar valdžia kreipiasi į įvairių partijų atstovus, kviesdama juos pasitarimui ir nuomonių pasikeitimui tuo reikalu.

NAUJA JĖGAINĖ

Dalyvaujant valst. prez. dr. A. Frondizi ir kitiems valdžios atstovams, Buenos Aires mieste, Puerto Nuevo zonoje, spalio 19 buvo viešai atidaryta naujoji SEGBA jėgainė nr. 7. Savo kalboje inž. Branca pareiškė, kad jau numatyta ir kitos jėgainės darbai, sutartis su Italo elektros kompanija pakelti 300.000 kilovatų srovę, prijungimas kitų linijų su San Nicolas jėgaine, įvykdymas El Chocon ir Cerro Colorado darbų, kur bus bendradarbiauta su valdžia ir Pažangai Sąjungos Planu.

Šios naujos jėgainės paleidimas, kuri yra viena pajėgiausių Pietų Amerikoje, nevien padidino 50 % centralės jėgą, bet kartu ir duos šviesos įvairioms iki šiol be elektros buvusioms vietovėms.

UŽ DRĄSĄ

Buvo pakeltas į sekantį aukštesnį laipsnį policininkas Jose Copello už drąsą ir pasiryžimą. Jam buvo pranešta, kad vienoje vietoje rastas įtartino turinio paketėlis. Nuvykęs, iš tikro rado minėtą paketėlį jau su uždegtu knatu. Jis nieko nelaukęs, šoko ir rankomis užgniaužė bombą, kuri galėjo kiekvienu momentu sprogti ir užmušti aplink judančius žmones.

ATMESTA RUSŲ PROTESTO NOTA

Argentinos Užsienio Reikalų ir Kulto Ministerija, atsakydamas į rusų valdžios protesto notą, įteiktą spalio 3 d. Argentinos atstovui Maskvoje, tarp kitų minčių rašo: "Užsienio Reikalų ir Kulto Ministerija pakartoja, kad Argentinos valdžia yra pasiryžusi padidinti atsargumo priemones, kad užtikrinus užsienio ambasadų ir jų pareigūnų saugumą prieš galimus pasikarščiavusiųjų grupių maištus. Tačiau, jokiu būdu negali priimti kaltinimą, kuriuo S. S. R. Sąjunga nori prikišti Argentinos valdžiai, kad minėtuose incidentuose buvo laikytasi pasyviai. .....

Argentinos Respublikos valdžia gerai pažįsta savo pareigas, ir jas atlieka su atitinkamu stropumu ir rimtumu. Todėl ta prasme betkoks išreikalavimas yra beprasmis ir, kaipo toksai, visiškai nepriimtinas. Jau patsai pažinimas savo pareigų ir atsakomybės apibrėžia, kad Argentinos valdžia rimtai atmestų minėto rašto grąsinimus. Niekuomet neatsakomingų grupių veiksmai gali "atnešti rimtų pasėkų" tarp dviejų valstybių, kurios palaiko normalius santykius. Priešingai, tos pasėkos gali atsirasti dėl pakartotinų išsireiškimų, kuriuos vartoja šia proga Sovietų Sąjungos valdžia.'

TIKYBOS MOKYMAS SALTOJE

Salta (AICA). — Po septynių valandų pasitarimų šioje provincijoje buvo priimta Krik. Demokratų atstovo Alfonso Peralta projektas sugražinti tikybos mokinimą pradinėse mokyklose. Ateityje tikyba bus kaipo mokslo medžiaga, nors ir neprivaloma.

Laike kalbų buvo pabrėžta, kad šis naujas įstatymas nepaliečia sąžinės laisvės. Tikybos dėstymas buvo panaikintas buvusio gubernatoriaus, nors iki tol, jau nuo 1886 metų, tikyba buvo dėstoma be jokių sunkumų.

Į PRIVAČIAS RANKAS

Pereina į privačias rankas 49 autobusų linijos, kaip jau buvo anksčiau pranešta Bs. As. Transporto organizacijos. Savo laikų pravesta konkursas tuo reikalu šių linijų garažų paskirstymui. Visų tų linijų tiek važiavimo priemonės, tiek kita su tuo surišta medžiaga pereina į privačias rankas. Išskyrus Riachuelo stotį, visur kitur autobusai ateityje bus be bilietų pardavėjų (guardas). Kartu bus pakeltos bilietų kainos. Minimalinė tarifa $ 2.50 pirmiesiems trims kilometrams, sekantiems trims km. bus $ 3. Kas trys tolimesni kilometrai kaina kils po $ 0.50.

LIŪDNA SUKAKTIS

Kroatų - Argentinų Kultūros Klubas spalio 21 d. paminėjo 15 metų sukaktį nuo kard. Aloyzo Stepinac pasmerkimo. Minėtas aukštasis dvasiškis buvo pasmerktas Zagrebo tribunolo 16 metų sunkiųjų darbų kalėjimu. Dr. Milan Blozekovic savo kalboje pabrėžė, kad nežiūrint praloto mirties, įvykusios 1960 metais, prisimenama šis procesas, nes su juo surišta Laisvosios Kroatų valstybės problemos.

FALSIFIKUOTI PINIGAI

Rosario miesto policija tiria pasirodžiusių klastotų pinigų reikalą. Viename kioske buvo pastebėta klastotų pinigų 1000 pezų banknotas. Jo dydis yra šiek tiek mažesnis, popierius prastesnis, spalva kiek tamsesnė, bet raidės neaiškios, ypač ta vieta, kur rašoma "El Banco Central de la Republica Argentina pagara al portador y a la vista".

PASIBAIGĖ LAIVYNO MANEVRAI

Karo prieš povandeninius laivus manevrams, pavandintiems Operativo Unitas II pasibaigus, Argentinos, J. A. Valstybių ir Urugvajaus karo laivai apsistojo spalio 23 d. Bs. As. uoste.

Vos atvykus į Buenos Aires uostą, J. A. Valstybių laivyno atstovas Louis A. Brian žurnalistams pareiškė, kad šis periodas yra susipažinimo tarp dalyvaujančių pajėgų prieš pradedant sekančius manevrus, kur dalyvaus Brazilijos ir Urugvajaus laivynas. Kartu trumpai apibūdino nuo š. m. rugpiūčio 14 d. daromus manevrus, kuriose dalyvavo Kolumbijos, Ekvatoriaus, Peru ir Čilės laivynai.

Okupuotoje LIETUVOJE

ĮSIGALIOJO BAUDŽIAMIEJI KODEKSAI

(E) Nuo š. m. rugsėjo 1 dieną Lietuvoje pradėjo veikti birželio 26 d. priimti baudžiamasis kodeksas ir procesas. Apie tai "Tiesoje" (213 nr.) paskelbęs Aukščiausios Tarybos prezidiumo juridinio skyr. vedėjas E. Jacovskis nurodė, kad asmenims, nuteistiems pagal baudžiamuosius įstatymus, Lietuvoje veikusius iki rugsėjo 1 d. ir dar neatlikusiems bausmių, jos turi būti suderintos su naujuoju baudž. kodeksu. Bausmių švelninimas negalįs būti taikomas asmenims, nuteistiems už ypač pavojingus valstybinius nusikaltimus. Be banditizmo, tyčios nužudymo, Jacovskis dar paminėjo tokius nusikaltimus: valstybinio ar visuomeninio turto grobimas, *piktybiškas režimo pažeidinėjimas*, sistematingas darbo vengimas, parazitinis gyvenimas... Pastebėtina, kad dar neįsigaliojus naujam kodeksui, Lietuvos gyventojai jau buvo teismų baudžiami pagal naujojo baudž. kodekso straipsnius. Vilniaus radijas ta proga pasidžiaugė, kad kodeksų įvedimas pagreitinsiąs visišką nusikalstamumo likvidavimą, nes tai... esąs gėdingas kapitalistinės visuomenės palikimas. Tačiau tikrumoje bolševikai patys žino, kad nusikaltimų skaičius ne tik Lietuvoje, bet ir visoje sovietijoje kaip tik pakilo pastaruoju laiku ir pagrindinė padidėjimo priežastis — bolševikinė santvarka.

ANSAMBLIAI GASTROLIUOJA RUSIJOJE

(E) *Rugsėjo 6 d. grįžo į Vilnių, 50 dienų gastroliavę Rusijos federacinėje valstybėje, Lietuvos liaudies dainų ir šokių ansamblis. J. Švedui vadovaujant ansamblis su 32 koncertais aplankė Jaroslavlio, Gorkio, Ivanovo, Vladimirovo, Smolensko, Kostromos, Vologdos ir kt. miestus. Ansamblio dalyviai pasidžiaugė, kad išpildę savo uždavinį — parnešę garbingą lietuvių liaudies meno vėliavą.*

O vadovas J. Švedas pastebėjo: Nu, gastrolės nebuvo lengniu požiūriu. Žmonėms labai patiko lietuvių liaudies drabužiai, instrumentai, dainos.

• *Kauno m. vietinės pramonės ir komunalinio ūkio saviveiklininkai lankėsi su 3 koncertais Maskvoje. Sugrįžę į Kauną jie buvo paklausti, ar paruošę įdomią programą. Atsakė: Nu, teko padirbėti... programos pagrinde buvo lietuvių liaudies dainos, mes neužmiršome sovietų kompozitorių kūrinių, nu... ir neapsiėjome be savų kūrinių. Choro vadovas Vaičekauskas su vyrų ansambliu sukomponavęs ir išpildęs dainą, paskirtą kosmonautams Gagarinui ir Titovui. Choro dalyvė Nijolė, paklausta, kokie įspūdžiai bendrai iš Maskvos, pasidžiaugė pamačiusi vakarinę Maskvą... Ta proga choras sudainavęs populiarią dainą "Pamaskvio vakarai".*

Dr. Miguel Teodoro Feniak
CIRUJANO DENTISTA

CONSULTAS

Lunes, Miércoles y Viernes: de 16,30 a 21 hs.
24 de Noviembre 438, Cap., 97-8784

Martes, Jueves y Sábados: de 11 a 13 y de 14 a 20 hs.
Magdalena 1161 (Alt. Agüero 5000) V. Dominico, 207-6150

Gera būti Mažiems

Atsakymai iš praeito numerio

1) Žvakė. 2) Vėžys. 3) Adata ir siulas. 4) Kopusto galva. 5) Svogunas. 6) Raktas. 7) Kalendorius. 8) Vainikas. 9) Šešėlis.

MĮSLĖS

1) Dieną ir naktį išplėtęs akis.

2) Kai jaunas buvau klonis, kalnus ariau. Kai pasenau, mergas šokt vedžiau.

3) Visi jodo, niekas nepašeria.

4) Vienas bėga, antras geria, trečias auga.

5) Raudonas medis gražiai gieda.

6) Žiemą nusivilko, pavasarį apsivilko ir pabąlo, o vasarą paraudonavo.

Atsakymai sekančiame numeryje.

Jonukas paėmė mamytės mašinėlę ir pradėjo rašyti eilėraštį, bet jam kartais užkliuvo viena — antra raidė. Kas tą eilėraštį moka paskaityti?

Aš turiu lėlę
Jos ..ardas Lelijėlė
Aš ją myliu ir globoju
Aš jau ... uodu pusrytėlių
Pamokau ją poterėlių
Pasakėlę ..askaitau
Ir daineles jai ..ainuoju.
Ir ..ovelėn pagul...

TADUKO BĖDOS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Mokslas + Menas + Literatūra

LIETUVOS KULTŪROS GYVENIME

(E) Operos studijos pradėtos steigti ir gamyklose. Vilniaus televizijos mazgų gamykloje saviveikliningai, muziko J. Navakausko padedami, šį rudenį stato komišką operą "Zajarožietis už Dunojaus".

— Rugsėjo 25 d. Maskvos valst. konservatorijos mažoje salėje vargonų muzikos koncertą atliko Leopoldas Digrys.

— Vilniaus radijas rugsėjo 25 d. prenešė, kad lietuviai kompozitoriai savo kūriniais apdainuoja kolchozininkų, darbininkų, darbą, "gražų, turtingą kolūkinį gyvenimą". Tai vaizduojanti Gražausko operetė "Ramunėlė", o komp. Juzeliūnas, girdi, įkvėptas (gal partijos paprašytas? — E.) "herojiškos afrikiečių kovos už laisvę" parašė "Afrikos etiudus simfoniniam orkestrui.

— Rugsėjo 28 d. Vilniaus radijas paminėjo "Odisėjos" vertėjo Jeronimo Ralio 85 m. sukaktį. Pastebėjęs dr. Ralio sunkias gyvenimo sąlygas, radijas pasiskubino pažymėti, kad "buržuaziniai vadeivos" rūpinosi dvarais, tačiau nepasirūpinū Raliui sudaryti nors pakenčiamas darbo sąlygas.

— Praėjusią vasarą daugiau kaip 1.700 Vilniaus universiteto studentų Lietuvos kolchozuose statė ūkinius pastatus, talkininkavo nuimant derlių ir šienapiūtės darbuose. Pvz., Tauragės rajono "Lenino geliu" kolchoze Vilniaus filologai pastatę puikią veršidę, suruošę koncertus, priskaitę paskaitų.

— Vilniaus valst. grožinės literatūros leidykla išleido eilėraščių apie "tarybinį" gyvenimą rinkinį, pavadintą "Tave širdyje nešioju". Išspausdinti S. Neries, V. Valsiūnienės, E. Mieželaičio, A. Venclovos ir kitų poetų eilėraščiai.

— Iš serijos "Lietuvių tarybinių dailininkų monografijos" neseniai išleista St. Budrio parengta monografija apie J. Mikėną. Atspaudintos 49 skulptoriaus darbų reprodukcijos.

— Spalio 2 d. į sovietų respublikas, daugiausia į Rusų Federacijos respubliką gastrolių išvyko K. Kavecko "nusipelnęs choras" ir solistai K. Šilgalis, A. Repšytė ir L. Mackonienė. Lietuvos menininkai lankysis Kuibyševe, Orenburge, Kazanėje, Gorkyje, Minske ir kt. miestuose. Vienoje programoje menininkai išpildys lietuvių ir "brolškų respublikų" liaudies dainas, sovietinių kompozitorių kūrinius, kitoje — lietuvių, rusų ir Vakarų kompozitorių - klasikų kūrinius.

— Spalio 17 d. Maskvoje šaukiamo kom. partijos suvažiavimo proga Lietuvos liaudies meno rūmai parengė specialų dainų rinkinį "Partijai — mūsų daina". Čia turėjo pasireikšti muzikai ir poetai, davę tekstus. Štai kai kurių dainų pavyzdžiai: V. Laurušo "Apie Leniną" (V. Montvilos žodžiai), K. Kavecko "Su partijos vėliava" (ž. V. Mozuriūno), daina, "Sesės pirmūnes" (ž. Miškinio). Rinkinyje įdėtos ir seniau sukurtos, partijos užgirtos dainos, J. Juzeliūno "Daina apie partiją" (ž. V. Reimerio), J. Gaižausko "Po šlovinga vėliava" (ž. E. Matuzevičiaus) ir kt. Muzikas B. Gorbulskis sukomponavo dainą, skirtą "šlovingai Tarybinei Armijai".

LINKSMIAU

ATVIRKŠČIAI...

— Sakyk, Maryte, ar tiesa, kad tavo sužieduotinis kaskart vis labiau tau įsakinėja?

— Nekreip dėmesio, Onyte, mes jau greit vesimės: tai jo paskutiniai troškimai...

* * *

— Negaliu suprasti. Jei tu jau žinai, kas tavo automobilį pavogė ir kur jį laiko, tai kodėl nepraneši policijai?

— Reikalas paprastas. Vagys dabar jį naujai dažo. Nutariau palaukti kol pabaigs dažyti.

* * *

Žinai, brangioji, kiekvieną kartą mano sužadėtis ateina pasimatymui, neskutęs barzdos, nežinau, ką reikės daryti?

— Pamėgink kokį kartą punktualiai į pasimatymą nneiti.

* * *

— Sakyk kaip einasi, Jonai, kaip tavo skausmai?

— Beveik tas pat, kaip tik išeinu iš daktaro namų.

— Na ir ką jis pasakė? Atspėjo, ką tu turi?

— Atspėjo. Turėjau šimtą pezų ir paprašė šimtą...

SPAUDA

NAUJOS KNYGOS

Atsiųsta paminėti

Lietuvių Dienos, Nr. 9. spalio mėn., iliustruotas mėnesinis anglų ir lietuvių kalbomis lietuvių kultūros ir visuomenės gyvenimo žurnalas. Redaktorius Bern. Brazdžionis, red. kolegija: J. Tininis, D. Čibas, D. Polikaitienė ir M. Stark. Leidžia Antanas Skyrius, Los Angeles. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif. Atsk. nr. kaina 65 c., prenumerata metams 6 USA doleriai.

Šiame LD nr. spausdinama dar niekur liet. spaudoje neskelbtos Maironio poezijos, duodama kanauninko Mykolo Vaitkaus atsiminimų apie didįjį mūsų dainių Maironį ir taip paminima 99 metų sukakties nuo Maironio gimimo ir prodedami šimtieji Maironio metai.

Poetas Stasys Santvaras rašo apie dirigentą Vytautą Marijošių, kurio portretas puošia žurnalo viršelį.

Plačiai aprašomas L. K. Mokslo Akademijos suvažiavimas, duodama eilė skaitytų paskaitų santraukų.

Anglėškame skyriuje paminėtina ištraukos iš Sibiro trtmtinės Armonienės knygos "Leave Your Tears in Moscow", kurią angliškai parašė inž. Algirdas Nasvytis, o išleido žymi amerikiečių leidykla.

Dailės puslapiuose pristatomas originalus dailininkas Jurgis Juodis, gausiai iliustruoti kiti reportažai iš kultūrinio gyvenimo bei nuolatiniai apžvalgų skyriai.

PASAULIS KASKART TOBULĖJA

Paskutiniu laiku visur paplito mažučiai radijo aparatai. Iki šiol buvė, pasirodo, jau per dideli ir nemadoje ir, nežiūrint visų propagandos pastangų, jų pardavimas kaskart sunkėja.

Ir iš tiesų, kam pirkti didelį gremėzdišką aparatą, jei beveik tiek pat naudos atneša mažutis, rankoje telpąs radijo priimtuvas. Ypač jaunimas juos mėgsta: jie patogus, nešiojami, mažomis baterijoms lengvai pakraunami ir ilgai veikia. Net ir valdžia turėjo susirūpinti ir uždraudė jų vartojimą viešose vietose, susisiekimo priemonėse, kitaip nebūtų ramybės niekur...

Su šiais aparatais išmokome naują žodį: tranzistorius.

— Kas tai per daiktas? gal jau nevienas bus pagalvojęs. O gal jau ir pasiteiravęs pas radijo specialistą, kuris mandriais žodžiais taip gudriai viską išdėstė, kad eiliniui žmogui liko kaip iki šiol, atseit, nežinomas.

Pasirodo, kad tai artimas giminaitis buvusioms ausinėms radijoms. O jas dar visi gerai atsimena. Būdavo valandų valandoms badai adatėle akmenėlį ir gaudai radijo stotį. Tik žiūrėk, pačiam gerume, šast, ir nušoko adatėlė ir vėl nieko... Kiek kantrybės! Ir tuomet jau mums atrodė, kad pasaulį savo rankose turėjome...

Praėjo kiek laiko ir atsirado radijo lemputės. Perki radiją ir klausį:

— Ar daug lempų?

Kiekvienas tik giriasi, kad jo aparatas tiek ir tiek lempų. Suprantama, daugiau lempų, brangiau kaštuoja, o jei brangesnis, turi būti geresnis. Ir taip iki šių dienų, eilinis žmogus aparatą sulig lempų skaičium vertino.

Bet radijo technikai ir specialistai čia neapsistojo. Pusiaulaidūs kristalai, kurio po lempučių atsiradimo lyg ir buvo užmiršti, po Antrojo Pasaulinio Karo vėl sugrįžo madon. Radaro "centrimetrinės" bangos išvedė iš "apyvartos" visas lemputes. Tuo tarpu mėginimai su silicijo kristalais davė pakenčiamų rezultatų. Iš karto, panašiai kaip ir ausinių radijų akmenėliai veikė su vienu poliu, o jau nuo 1949 metų buvo vartota dvipoliai kristalai. Galop 1952 metais išmėginta ištisas vieno bloko kristalas. Tokiu būdu, seniau visai bereikšmiai silicijo ir germanijo kristalai, atitinkamai paruošti greit įsigijo garbingą tranzistoriaus vardą.

Jie būdami gana patvarūs, turi dar kitą gerą ypatybę: nevartoja šiluminės energijos. Dėlto jų vartojimas dabar atseina labai ekonomiškai. Aparatas pakrautas 3 - 4 mažomis baterijomis veikia per savaites. Ir tai nevien mechanizmas, bet ir garsiakalbis. Pasirodo, kad daugiausia kur energijos išeikvojama tai per šiluminę vielelę. Tai iš vienos pusės eikvoja energiją, iš kitos, kaip pavz. satelituose, šiluma sudaro nemažą pavojų. Tuo tarpu tranzistoriai to neturi.

Todėl suprantama, kad jų vartojimas šiandien kas kart labiau plinta: jie randasi satelitų viduriuose, jie veikia elektroninių "smegenų" aparatuose, įvairiose elektroninėse mašinose ir kitur.

Gen. Sueur statistikos žiniomis, jau 1960 metais šių mažučių elektroninių elementų buvę pagaminta apie tūkstantį milijonų vienetų. Jei juos sudėtume vieną prie kito, tai atsirastų milžinišką eilė, kuri testusi nuo Paryžiaus iki New Yorko. Ir tai, kad jų dauguma neką didesnį, kaip adatos galvutė...

Neseniai Paryžiuje įvyko elektronikos specialistų suvažiavimas. Jame dalyvavo apie 1500 inžinierių iš viso pasaulio kraštų. Buvo peržvelgta paskutinės naujenybės tranzistorių srityje ir jų nauji pritaikymai įvairiose mokslo šakose.

Ir šiandien, girdėdami muzikos garsus iš beveik cigarečių pakelio didumo radijo priimtuvo, jau nebeklausiame, kiek jis turi lempų. Šiandien jau ir vaikai išmoko šį naują žodį: tranzistorius.

Gilbert Cesbron

TIKINTYSIS

Jis pabunda auštant. Miestely dar visi miega. Vienas kitas pamažu eina į darbą. Klebonas juos stebi einant į darbus iš miestelio ir galvoja:

— Niekam aš nereikalingas, nors, tiesą pasakius, aš jų tarnybai paskyriau savo gyvenimą.

Jis jaučia, kaip svarbus yra gyvenimas. Tuo tarpu užgieda gaidys, ir per kunigo mintis prabėga, kad visas gyvenimas yra tam tikras bereikšmis praėjimas.

Jo butas randasi šalia bažnyčios. Kunigas nusileidžia laiptais žemyn, atrakina duris ir, įėjęs, vėl užsuka raktą. Jau dešimt metų, kai jis tuos pačius judesius kartoja. Bet šiandien ko tai prislėgtas, jo mintys, lyg koks sugautas paukštis, baugiai skrajoja ieškodamos kur ramiau sustoti.

— Kas iš viso to? Jau dešimt metų, kai skaitau šias mišias tuščioje bažnyčioje. Jei ir dabar staiga numirčiau, kuo pasikeistų šio miestelio gyvenimas? Šeštą valandą ateitų berniukas paskambinti Dievo Angelą ir, net nepažiūrėjęs į altorių, vėl išeitų. Gyventi vienas ir mirti vienas. Bet kitos mintys jį nori įtikinti, kad jo kaltė pasirinkus šį dvasiniai sausą miestelį. Čia visų sielos jau seniai mirė.

— Tu kaip vaikas, ar bitelė užsispyręs pasirinkai šią vietą ir nori jai paskirti savo gyvenimą.

Kunigas pradeda mišias: Introibo ad altare Dei... *Dievui, kuris linksmina mano jaunystę. Jis jaučia, kad nusivylimas jį kaskart labiau apima. Turi atsisukti Dominus Vobiscum, bet jau daug metų, kai nedrįsta pakelti akių. Žiūri į grindis, nes nepakelia tuščios bažnyčios.*

Girdi, kaip laikrodis taksi. Laikas iš jo juokiasi. Laikas, tai velnio širdis, kuri plaka. Kunigas tik jaučia prarastus gyvenimus. Pakelia rankas įkryžių, lyg skęsdamas ir, prašydamas Nukryžiuotojo stiprybės.

— Orate, fratres!

Atsisukęs į tuščią bažnyčią, jis staiga nustemba. Žmogus! Jis stebisi. Vyriškis atsiklaupęs. Jo plaukai rausvi, turi barzdą.

Bet kaip jis įėjo? Kunigas jo negirdėjo įeinant, negirdėjo durų girgždėjimo, nei seno suolo braškėjimo. Greičiausiai vyriškis įėjo lietaus vejamas, o gal dėl šalčio ir laukia, kol atidarys kavinę. Pagaliau, nesvarbu. Vistik kunigas jaučiasi, lyg pakeltas, sustiprintas, lyg iš kokio tvano išgelbėtas.

— Kunige, drąsos. Ateis laikas, kada pamatysi visas tas sielas, kurias tavo užsispyrimas išgelbėjo.

Taip pat ir jūrų vanduo, atrodo, beprasmiai skalauja kranto uolas... Bet ateis diena, ir blogis pasiduos ir tavo kaimas pakils Dievo šviesai.

Jau baigia mišias. Atsisuka palaiminimui ir... bažnyčioje nieko nemato...

Girdi, kad kas tai smarkiai beldžia į bažnyčios duris. Girdi balsą, kuris prašo įleisti. Tai jaunasis varpininkas.

— Eik, eik, ko šauki, jam sako klebonas.

— Negaliu, nes durys užrakintos iš vidaus!

— Negali būti! Kątik čia vienas tikintysis...

— Aš norėjau praeiti per zakristiją, bet ir ten buvo viskas užrakinta...

Kunigas atrakina, kaip ne savo rankom, duris ir įleidžia berniuką.

— Eik, eik, paskambinti Viešpaties Angelo.

Berniukas jį stebi, pagaliau nedrąsiai paklausia:

— Klebone, jūs labai išbalęs! Gal negerai jaučiatės? Kas atsitiko?

Klebono širdis krūtinėje netelpa. Varpų skambesys šiandien labai iškilmingai skamba. Jis lėtai eina per bažnyčią. Žino, kur veda jo bailūs žingsniai. Neatsiklaupia, bet puola ant žemės. Puola ant žemės prieš Šventąjį Veidą, kurio barzdą ir rausvus plaukus apsviečia dieną ir naktį deganti aliejaus lemputė.

Laisv. vert. A. D. P.

La acreditada y conocida

Fiambrería Alemana

de Cuika Constantino

Olavarría 185 — Quilmes

Grožio salionas TAMARA

Ilgalaikis plaukų sušukavimas

Priimamos mokinės

Tamara Klimaitė-Routaboul

Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

Casa "DOMICELA"

Sav. A. LEVANAVIČIUS

ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS

Šilko ir drobės išdirbiniai

— PRIEINAMOS KAINOS —

CANADA 2025 Lanús O.

1941 - 20 METŲ - 1961

ĮKURTUVĖS

Trys Tėvai Marijonai — Provincijolas kun. Jonas Jakaitis, kun. Antanas Andriušis ir kun. Kazimieras Vengras, gavę Argentinos Primato kardinolo Jokubo Copello pritarimą 1939 metų kovo mėn. 1 d. atvyko į Argentinos sostinę Buenos Aires. Jų tikslas buvo įkurti pastovią lietuvių sielovados įstaigą, kuri rūpintųsi ir religiniai globotų Argentinoje gyvenančius lietuvius.

Uoste juos pasitiko Lietuvos pasiuntinybės sekretorius p. Blaveščiūnas, lietuvių katalikų vadas ir "Švyturio" vedėjas Ignas Padvalskis, mokytojas Nalivaika ir būrys lietuvių. Prieplaukoje fotografavo Antonovas.

Pradžioje buvo apsigyventa Saleziečių vienuolyne, calle Olavarria, Buenos Aires. Kunigai saleziečiai paskyrė kun. Fucks mokytoju ispanų kalbai.

Nuo pat pirmojo sekmadienio buvo pradėta pastoviai laikyti lietuviams pamaldos S. Lucia bažnyčioje, bet už keletos savaičių tos pamaldos perkeltos į Šv. Jono Evangelisto bažnyčią. Sužinojus, kad lietuviai tirščiau gyvena ne pačiame Buenos Aires miesto, o jo priemiestyje Avellanedoje, Tėvai Marijonai nusprendžia kurtis toje apylinkėje.

Išgavę iš to meto La Platos arkivyskupo specialų leidimą, 1939 metų gegužės 10 dieną išsinuomuoja namelį Avellanedoje, tarp gatvių B. Rivadavia, Escalada ir Guifra. Ten pat įrengiama koplytėlė. Nuo to laiko pamaldos lietuviams jau laikomos naujai įrengtoje koplyčioje.

Ateina 1940 metai. Pagaliau Marijonai jau pajėgia įsigyti savo nuosavybę. Spalio 26 dieną nuperkamas sklypas žemės prie gatvių Mendoza ir Brasil. Tuoj pat pradedama savos bažnyčios ir vienuolyno statyba. Statomosios bažnyčios kertinis akmuo pašventinamas 1941 metų rugpiūčio 17 dieną. Tų pačių metų spalio 20 d. La Platos Arkivyskupas oficialiai pripažįsta Marijonų organizuojamosios parapijos ribas. Naujosios parapijos vardas: "Aušros Vartų Gailestingumo Motinos Vilniuje". Prieš vyskupiją parapijos teisės ir pareigos įsigalioja nuo tų pačių metų gruodžio mėn. 1 dienos.

PIRMIEJI PIONIERIAI

KUN. ANTANAS ANDRIUŠIS

Jis priklausė pačiai pirmajai trejetos misijonierių grupei, atvykusiai į Argentiną. Kartu su

kun. J. Jakaičiu ir kun. Kaz. Vengru dalinosi vargais ir džiaugsmais tveriant naują lietuvių parapiją. Deja, kad šiandien, kada galima pasidžiaugti pasiektais rezultatais ir pasigrožėti šios veiklios parapijos darbais, visų mylimas kun. Antanas jau iškeliavo į amžinybę. Šiandien jį visi prisimena su liūdesiu, bet kartu ir su dėkingumu už visas jo pastangas ir pakeltą vargą, darbuojantis pačiose sunkiausiose mūsų parapijos valandose. Ypatingu būdu jį prisimena Gyvojo Rožančiaus nariai. Jis šį gražų pamaldumą Dievo Motinai atvežė ir čia suorganizavo. Šiandien stipriai veikia šį draugija, nevien tik pamaldžia praktika, bet ir rūpindamasi vargšais ir ligoniais.

KUN. JONAS JAKAITIS

Jausdamas pašaukimą dvasiškijon, jis 1903 metais įstojo į Seinių Kunigų Seminariją. Už trijų metų jau baigia filosofiją ir

išvyksta į Šiaurinę Ameriką. Ten kurį laiką pabuvęs pas savo brolį, jis persikelia į Kanadą, kur lanko Montrealio Kunigų Seminariją. Vos baigęs mokslą, jis pasirodo, kaipo gabus organizatorius ir didelės tvarkos vyras, eidamas Worcesterio Šv. Kazimiero parapijos klebono pareigas. Už įvairius nuopelnus Lietuvai 1935 metais padovanotas D. L. K. Gedimino ordinu. Nuo 1930 metų kun. Jonas Jakaitis įstoja į Tėvų Marijonų vienuoliją.

Nevieną kartą buvo mėginta įkurti pastovia lietuvių sielovados įstaigos Argentinoje, bet vis nebuvo rasta palankių tam sąlygų. Tada keli Š. Amerikos klebonai kreipėsi į tuometinį Marijonų provincijolą kun. J. Jakaitį, kad jis apsiimtų sutvarkyti šį reikalą. Taip kad jo rūpesčiu, buvo pradėta ir gražiai atlikta šis nelengvas uždavinys.

KUNIGAS KAZIMIERAS VENGRAS

Taip pat priklausė misijonierių steigėjų trejetui. Isišventęs į kunigus 1936 metais, jis darbavosi gana įvairiose pareigose iki atvyko į Argentiną. Čia jau vieną kartą įsikurus parapijai jis ėjo

vietos klebono pareigas ir vėliau dar marijonų namo viršininko darbą. Kaip jau buvo minėta praeitame LAIKO numeryje jam šiemet sueina 25 metai nuo kunigystės. Nors šiandien jis tolimoje Šiaurinėje Amerikoje, bet jo nuveikti darbai mūsų parapijai byloja už jį. Ypač svarbi pradinės mokyklos ir lietuviškos salės statyba, kuriai jis energiškai vadovavo ir kurią šiandien mes didžiuojames prieš užsieniečius mūsų gražiųjų švenčių metu. Šios salės turėjimas mums duoda gražių progų pasirodyti, susirinkti, savo didžiųjų progų šventes atšvęsti ir kas ypač svarbu nepriklausyti nuo kitų malonės. O visi gerai prisimena, kad anksčiau teko lakstyti po įvairias sales svetimųjų malonių beprašant. O ką jau bekalbėti apie mokyklą. Čia mūsų jaunimas gali gerųjų seselių Kazimieriečių globoje mokytis, kur pamokos dėstomos su visu rimtumu. Mokyklos geras vardas pažįstamas net svetimųjų tarpe. Šie du svarbūs darbai kaip tik buvo atlikti tarp 1946 ir 1948 metų kun. Kaz. Vengrui einant parapijos klebono ir namo viršininko pareigas.

Pirmųjų misijonierių sutiktuvės

NAUJOSE PATALPOSE

Bažnyčią pasirįžti statyti ir statybą iki laimingo užbaigimo atvęsti tai dvi svarios savokos. Šiandien paskaičius tų dienų užrašytus sunkumus galime nujausti, kad būta tikrai nelengvų dienų. Kunigas Vengras ir kun. Andriušis vaikšto iš namų po namus ir renka aukas. Gaunamoji parama menka, nes čia žmonės neturtingi. Pasitaiko dienų, kad grįžta namo be cento. Pamažu ir žmonių nusistatymas ima gerėti. Paskutinį kartą atlaikomos pamaldos B. Rivadavia gatvėje samdytame name 1942 metų sausio 25 dieną, o sausio 30 d., penktadienį, pagaliau persikeliama gyventi į savus namus. Artimieji parapijos vyrai padeda persikraustyme. Nuotaika kaskart gerėja, naujajame name patogiau, gražiau ir žmonėms arčiau. Sekmadienį vasario 1 d. vyksta pirmą kartą sekmadieninės pamaldos po savu stogu. Per sumą žmonių pilnutėlė koplyčia. Taip pat daug žmonių ir per Mišparus ir per mėnesinį Gyv. Rožančiaus susirinkimą. Į pamaldas pradeda ateiti ir ispanai. Bet čia neapsistota, visu spartumu vyksta Bažnyčios statyba. Jau gegužės mėnesį pradėta dėti didysis altorius ir jau apie mėnesio pabaigą visa bažnyčios statyba arti užbaigos. Sekančio mėnesio pabaigoje lieka baigiamieji darbai ir visi tik stebisi gražia nauja bažnyčia.

Liepos mėnesio 31 d. atvežamas iš JAValstybių bažnyčios varpas. Jo išėmimas iš muitinės kaštavo nemažai darbo. Kunigas Kazimieras Vengras po kelis kart savaitėje lankėsi muitinėje, popierius prie popierių krovė, kol pagaliau galėjo atsiimti savo bažnyčios varpą. Patsai bažnyčios pašventinimas įvyko rugpiūčio 16 dieną. Šventino J. E. arkiv. Jonas Chimento. Sumą atlaikė kun. J. J. Jakaitis, asistuojant kun. A. Naudžiūnui ir kun. J. Baltrušaičiui. Pamokslą pasakė kun. J. Kamandulis iš Montevideo. Atvyko keletas kunigų ir kongregacijų seselių. Žmonės bažnyčioje netilpo, nors prieš tai buvo smarkiai palyta ir pasidarė didelis purvynas.

Po pietų 17 val. buvo mišparai su asista, bažnyčia vėl pilnutėlė. Vakare teatro Cabildo patalpose įvyko koncertas ir prakalbos. Visų žmonių nuotaikos labai geros. Tokia žmonių daugybe stebisi net vietos vyskupas. Bažnyčios šventinimo iškilmių dalyvių tarpe buvo Lietuvos ministras, JAValstybių atstovas, Avellanedos miesto intendentas ir daugybė kitų valdininkų.

Po pašventinimo parapijos veikla kaskart kilo. Religinės, kultūrinės ir jaunimo organizacijos turėjo sau tinkamą užuovėją. Pirmasis ir pats sunkiausias žingsnis buvo padarytas.

Greit pribrendo ir mokyklos klausimas, bet tam reikalingos seselės Kazimierietės, su savo ilgamete praktika. Taip kad 1943 metų sausio 18 d. Avellanedos marijonų namo taryba, su provincijos vadovybės pritarimu, leido seselėms Kazimierietėms šalia bažnyčios statytis sau patalpas. Jau prabėgo daug metų, daug vargo ir rūpesčio, bet šiandien mūsų parapijos mokykla viena geriausiai organizuotų. Užtenka aplankyti jos klases, pamatyti kruopščiai papuoštas sienas auklybos temomis ir ypač pamatyti mokslo metų pabaigos šventes, kur pasirodo visi mokiniai, užtenka to, norint bent dalinai įvertinti seselių Kazimieriečių taip svarbų jaunimo auklėjimo darbą.

PARAPIJOS CHORAS

Jau S. Lucia bažnyčioje laike pirmųjų viešųjų pamaldų lietuviams 1939 metų kovo 5 d. pasirodė muziko Vaclovo Rymavičiaus vadovaujamas Šv. Cecilijos choras. Nuo to laiko, galima sakyti, nebuvo to sekmadienio, nebuvo tos šventės ar minėjimo, kur minėtas choras nebutų dalyvavęs.

Todėl šiandien, švenčiant Aušros Vartų lietuvių parapijos dvidešimtmetį, negalima praleisti nepaminėjus ir Šv. Cecilijos choro nuveikto tautinio-religinio darbo. Dabartinio choro senieji nariai, tuo metu dar buvo jauni berniukai ir linksmos mergaitės, kurie pastoviai per tiek metų lankė choro repeticijas ir niekada nepavargo šia mėsunkiame meno darbe. Jiems visiems, o ypač jų vadui muzikui Vaclovui Rymavičiui, didelė garbė šiandien, kad per tiek metų lietuviškos sumos metu skambėjo ir dar galingai tebeskamba mums visiems taip brangi, lygiai kaip kadaise tėviškės parapijoje, "Pulkim ant kelių" giesmė.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA LIETUVIŠKUMO SARGYBOJE

Sunku šiandien yra įsivaizduoti, kaip atrodytų mūsų lietuviškoji kolonija, jei nebūtų padaryta šis milžiniškas ir gerai organizuotas lietuviškos parapijos darbas. Todėl gal tiksliau yra pažvelgti į vieną kitą jos darbo šaką. Gal tuo būdu geriau galėsime suprasti, kiek mes turime būti dėkingi Aušros Vartų parapijai. Dar daugelis emigrantų, atvykusių prieš didelį metų skaičių, gali atsiminti pirmuosius sunkumus: kalbos nemokėjimas, savo žmogaus neradimas, darbo ieškojimo problemos. Visai ką kitą rado antroji emigracijos karta, nes jau lietuviai buvo gerai susiorganizavę. Bet, jeigu ir nugalėjus pirmuosius sunkumus, mes būtume likę svetimtaučių aplinkumoje, be savų organizacijų, be lietuviško žodžio, būtume labai greit nutautėję. Jau nuo pat pirmųjų dienų Aušros Vartų parapijos steigėjai rūpinosi ir organizavo lietuviškus parengimus ir šventes. Dar ir šiandien daugelis prisimena smagus šokius ir linksmus vaidinimus. Lietuviški vaidinimai, koncertai, choro pasirodymai, paskaitos ir jaukūs šeimyniniai šokiai mes subūrė ir išlaikė svetimtaučių aplinkumoje ištikimus lietuviškai dvasiai. Šokiuose susitikimas su savo tautiečiais nevieną pastumėje į lietuviškos šeimos pusę, kai be to, būtų tikrai neišvengęs mišrių vedybų.

Parapijos mokykloje kasmet ruošiami šeštadieniniai lietuvių kalbos kursai vaikučiams. Kas juos lankė, ar leido savo vaikams ten eiti, tas tikrai jaučia skirtumą toje srityje. Parapijos patalpose randasi gražus lietuviškas muziejus. Čia ne tik užsieniečiai stebisi mūsų senelių austų raštų margumu,juostų skoningomis spalvomis, bet nevienam iš mūsų sužvilga ašara pamačius mūsų senuolių maldaknyges, karolius, mūsų žvaliosios kariuomenės uniformą. To neužtenka, čia taip pat veikia ir nemaža biblioteka. Knygų yra pakankamai ir kaskart ateina naujų iš visų pasaulio kraštų. Tiesiog už bereikšmius centus, kas tik nori, gali skaityti ir net į namus neštis. Gyvendami šitame krašte, mes gal ir tinkamai neįvertiname, ką reiškia galėti laisvai skaityti savo kalba spaudą ir knygą, ko mūsų seneliai negalėjo daryti.

Parapijos pavėsyje bujoja įvairios lietuviškos organizacijos. Nevienai iš jų nebuvo atsakyta pastogė ir visokeriopa parama. Tose draugijose išaugo ir dabartiniai mūsų kolonijos veikėjai.

Aušros Vartų parapija padarė viską, kad lietuviui emigrantui palengvinus sunkią tremties dalį. Tėvai Marijonai tikisi ir ateityje, kaip iki šiol, rasti prijautimą ir paramą šiam religiniam ir patrijotiniam veikimui.

Šios svarbios sukakties proga verta sustoti kiek ir pamąstyti. Daug patirties įsigyta per tuos 20 metų. Iš praeities klaidų galima pasimokyti ir iš praeities pasisekimų padaryti naudingų išvadų. Prieš mūsų akis nežinomas rytojus, bet kažin, ar jis bus sunkesnis už pirmuosius mūsų pirmatakų kelius, bebraidžiojant po to meto Avellanedos. Lanus ir Valentin Alsina purvynus. Jie pajėgė padaryti tokius didelius darbus. Mums belieka tik pasekti jų pėdomis.

KUNIGAS
STANISLOVAS J. SAPLIS

Vos tik baigęs Marianapolio Kolegiją, 1940 metais, įstojo į Marijonų Kongregacijos noviciatą. Sekančiais metais padaro laikinuosius įžadus, o už trijų metų amžinuosius. Įšventintas

į kunigus 1944 metų rugpiūčio 13 d. Argentiniečiai jį jau pažįsta nuo 1945 metų. Čia išbuvęs tris metus, kun. Stanislovas grįžta į JAValstybes, kur Marquette Universitete, Wisc., įsigyja pedagogikos laipsnį. Jau nuo 1951 metų pradeda užimti labai atsakomingas vietas. Kongregacijos viršininkai, pažindami jo gabumus ir atsakomybės jausmą, jį paskiria Marianapolio Kolegijos viršininko pareigoms, už trijų metų kun. Stanislovas jau vadovauja Marian Hills seminarijai. Nuo 1958 metų jis užima Marianapolio Kolegijos vice rektoriaus ir studijų prefekto pareigas. Kun. S. Saplio ankstyvesnė patirtis Argentinos aplinkumoje nulemia jo sekančios misijos kryptį. Jis nuo 1960 metų atvyksta Argentinon vadovauti Avellanedos Marijonų Namams. Čia jo laukia sudėtingos ir nelengvos namo viršininko pareigos, darbo begalės, o dvasiškijos trūkumas. Iš vienos pusės vienuolyno reikalai, iš kitos — visa Tėvų Marijonų veikla lietuvių tarpe. Prie parapijos veikia visa eilė lietuviškų organizacijų, leidžiamas "Laikas", jo žinioje taip pat ir lietuvių religinis aptarnavimas atskirose, netoli Buenos Aires, lietuvių kolonijose. Visa ši veikla priklauso, vienu ar kitu būdu, kun. Stanislovo J. Saplio veiklos aplinkai.

KUN. VYT. PALUBINSKAS

Visi gerai prisimena kai kun. Vytautas, vos tik pabaigęs savo aukštuosius mokslus Romoje, grįžo į Avellanedą primicijoms. Tai buvo 1954 metų rugpiūčio 15 d. Per naujojo primicijanto mišias šauniai giedojo muziko Vac. Rymavičiaus vedamas Šv. Cecilijos choras. Jau iš pat pirmųjų dienų visi pajuto sudėtingą šio jaunojo dvasiškio asmenybę. Jo dalis mokslų baigtų Argentinoje, kita dalis Italijoje, iš vienos pusės Pietų Amerikos dvasia, iš kitos lotynų meilė ir galop tėvelių lietuviška aplinka sudarė, kad jaunasis dvasiškis galėjo paveldėti daugybę svarbių ypatybių. Ir iš tikro, ateities gyvenime jo laukė nemažiau sudėtingos pareigos: Aušros Vartų klebono vieta. Kadangi ši parapija yra dvilypė, ji aptarnauja tiek lietuvius, tiek ir vietinius, tai kas geriau tam darbui tiko, jei ne kun. Vyt. Palubinskas. Ir šiandien jo darbas apima

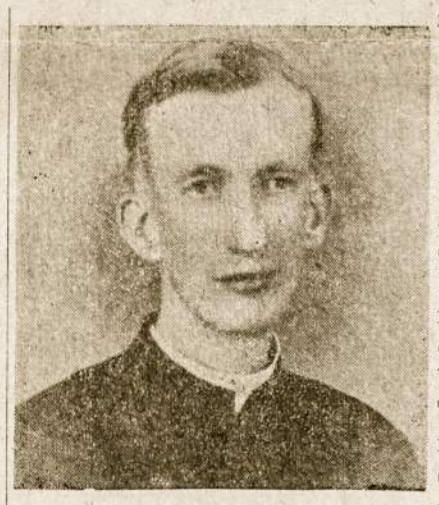

nevien lietuviškos veiklos darbą, bet kartu ir nelengvas vietinių žmonių apaštalavimo pareigas. Jo vadovybėje pasirodo ir mėnesinis parapijos organas "Madre de la Misericordia". Jis ruošia, vietinių tikinčiųjų padedamas, įvairiausias šventes, jis palaiko santykius su visomis argentiniečių apylinkės šalpos, socialinėmis ir kultūrinėmis draugijoms.

KUN. MYKOLAS JODKA

Jau nuo 1935 metų kun. Mykolas darbuojasi Tėvų Marijonų

tarpe. Jis kunigų Marian Hills seminariją lankė Šiaurės Amerikoje, o nuo 1939 metų ėjo įvairias pareigas Marijonų vienuolyne Chicagoje. Jau 1947 metais kun. M. Jodka eina magistro pareigas jo anksčiau baigtoje seminarijoje, o 1955 metais užima surkias net dviejų Marijonų leidinių — "Laivo" ir "The Marian" administratoriaus pareigas. Nuo 1957 metų jis atvyksta į Argentiną ir čia Aušros Vartų Parapijoje rūpinasi jos ekonominiais reikalais, eina patarėjo pareigas ir kartu atlieka parapijos vikaro darbą. Ant jo pečių guli nelengvos pragyvenimo problemos, bet jo sugebėjimo dėka visi sunkumai nugalimi.

LIETUVIŠKA SPAUDA

Jau 13 metų, kai pastoviai išeina patrijotinio ir religinio turinio laikraštis LAIKAS. Pačioje pradžioje jis buvo mėnesinis ir turėjo žurnalo formatą. Laikui bėgant, nutarta padidinti jo formatą ir padažninti jo pasirodymo laiką. Taip kad nuo 1950 metų jį matome jau naujoje formoje. Kaip tik to meto lietuvių kolonija pastiprėjusi veikia, nes atvyksta daug naujų jėgų iš karo nusiaubtos Europos; pabėgėlių tarpe randasi daug pajėgių plunksnos darbuotojų. Už metų jau LAIKAS išeina kas penkiolika dienų. Ir taip iki šiol jo puslapiuose pastoviai rašoma Argentinos lietuvių kolonijos istorija. Užtenka pasklaidyti jo puslapius, kad susidarius objektyvų įspūdį iš to laiko veikimo. Matome visą eilę pasiaukojusių lietuvių, kurie savo santaupomis ilgą laiką leidžia katalikiškos spaudos organą, kaip garbės leidėjai. Per LAIKO puslapius sužinome apie to meto lietuvių kultūrinį gyvenimą, šventes, minėjimus ir, aplamai, apie visą to meto lietuvių kolonijos veikimą.

Bet LAIKAS vargu ar būtų pajėgęs išsilaikyti be paramos iš šalies. Jeigu jau didieji laikraščiai nuolat guodžiasi kaskart kylančiais sunkumais ir ekonominiu nedatekliu, tai mūsų nedidelės kolonijos parama gal nebūtų buvusi pakankama, jei ne Tėvų Marijonų pagalba. Jie, jau nuo seno pažįstami, kaip spaudinto žodžio rėmėjai ir platintojai. Todėl jų nuopelnas, kad šiandien galime pastoviai gauti lietuvišką laikraštį ir kad mūsų vaikai gali matyti savo tėvų kalbos rašytą žodį.

KUN. ANTANAS LUBICKAS

Baigęs aukštuosius mokslus Romos "Angelicum" Universite-

te, šis jaunas ir energingas dvasiškis pasuka Tėvų marijonų pusėn 1949 m. Atlikęs naujokyną, jis 1955 metų liepos 3 d. išvenčiamas į kunigus. Apie metus laiko kun. Antanas darbuojasi kaipo Tarybininkas Balsamao Marijonų namuose, Portugalijoje. Jau nuo 1958 metų jo veikla prasideda Argentinos žemėje. Čia jis darbuojasi visokiose pareigose Avellanedos Aušros Vartų parapijoje. Gerai pažįstamas, kaip geras braižytojas ir menininkas. Jo darbai pasirodo įvairiuose "Laiko" puslapiuose, jo taip pat raižiniais papuošti kalendoriai, jo padaryti įvairūs portretai. Šiuo metu eina parapijos vikaro pareigas.

PIJUS GUDELEVIČIUS

Gimė Lietuvoje, Saltininkų km., Marijampolės apskr. ir ten pat lankė pradinį mokslą. Iš pat jaunystės pasuko savo kelią į Marijonų pusę, padarydamas pirmuosius įžadus 1929 metais. Jo gyvenimas įvairus ir judrus,

jo gyventa įvairiose Europos vietose. Muzikos pamėgimas, vargonų grojimas ir įvairios muzikos teorijos paskaitas jį kurį laiką sulaikė Romoje, kur laisvai klausė įvairias paskaitas popiežiškame muzikos institute. Argentinoje jo vardas artimai surištas su "Laiku". Jis netik valdo spaustuvės mašinas, bet pats ir neretai bendradarbiauja savo straipsniais. Jis važinėja po žmones rinkdamas prenumeratas iš vienos pusės, o iš kitos parveždamas įvairiausias žinias iš lietuvių gyvenimo. Šiuo metu eina "Laiko" administratoriaus pareigas ir kartu vadovauja Marijonų spaustuvei Avellanedoje.

KUNIGAS
AUGUSTINAS STEIGVILAS

Tai vienas jauniausių iš Tėvų Marijonų. Kilimu žemaitis, jis aukštuosius mokslus baigė Vokietijoje. Vėliau gilino savo specialybės studijas "Angelicum" ir "Lateranum" universitetuose Romoje. Kun. Augustinas yra nuolatinis kapelionas: tiek Vokietijoje įvairiose lietuvių kolonijose jį matome užimant įvairias pareigas, tiek atvykus į Argentiną, jis netik darbuojasi Aušros Vartų parapijoje, bet ir kartu, savo viršininkų nurodymu ir leidimu, jis nuolat važinėja į tolimesnę Berisso lietuvių kolonija ir ten eina kapeliono pareigas. Tarp įvairių darbų, jis kartu eina Marijonų Kongregacijos Avellanedoje sekretoriaus pareigas.

Sekmadienio Rinčiai

VENGRIJA
NUOSTOLIS VENGRIJOS KATALIKAMS

(E) Vengrijoje neseniai mirus 74 m. amž. arkivyskupui Josef Groesz tai laikoma sunkiu nuostoliu Vengrijos katalikų bažnyčiai ir iš viso vengrų tautai. Kardinolui Mindszenty nuo 1956 m. vis azilio teisėmis tebegyvenant amerikiečių ambasadoje Budapešte, su Groesz mirtimi netekta aukščiausio bažnyčios ganytojo. 1950 m. velionis arkivyskupas buvo pasirašęs susitarimą su vengrų komunistais, Tačiau kitais metais jis jau buvo suimtas ir tariamai už valstybei priešiškus veiksmus pasmerktas 15 metų kalėti. Po atoslūgio, Stalinui mirus, metu vyskupas buvo išleistas iš kalėjimo ir 1957 m. jam net buvo suteiktas ordinas. Iš devynių vengrų vyskupų, dabar pareigose liko trys.

VARPŲ SKAMBINIMAS

Montreal (AICA). — *Kardinolas Emile Leger, Montrealio arkivyskupas, davė įsakymą, kad ateityje varpų skambinimas tiek bažnyčiose, kiek vienuolynuose laikytųsi tam tikros tvarkos. Pirmoje vietoje nebus galima varpais skambinti prieš 8 valandą ryto ir po 20 val. vakaro. Šiam dėsniui išimtį sudarys Kūčių vakaras, Didysis Šeštadienis ir Kristaus Kūno Šventės. Minėto kardinolo mintis, kuria remiasi šis naujas potvarkis, yra kiek tik galima vengti ir taip jau perdidelio miesto triukšmo ir nuosaikiai priminti tikintiesiems maldos laiką varpais.*

DETEKTORIUS

Iš Vašingtono pranešama, kad Amerikos Katalikų Universiteto mokslo žmonės ir Atominės Energijos valdininkai Eduardas Jordan ir Clyde Cowan išrado detektorių, kurio pagalba nedarant dėžių ar paketų galima sužinoti, jei yra vežama sprogstama medžiaga. Tai bus naudojama ypač oro transporte, nes dažni lėktuvų kritimai, pasirodo, įvykę dėl nusikaltėlių įdėtų bombų.

VIENUOLIS - MUZIKAS

Oslo, (NC), Kun. Thoralf O. Norheim OP iš profesijos pianistas, stato vieną vienuolyną iš savo koncertų pajamų. Dabar jau išmokėjęs trečdalį visų išlaidų, vyksta į J. A. Valstybės ir Kanadą, o vėliau vyks ir į Kolumbiją, Venecuela, Peru ir Braziliją daugiau pajamų jieškodamas.

Norvegijoje tarp trijų su puse milijonų gyventojų randasi 6000 katalikų.

JAU 40 METŲ

Dublinas (AICA). — Rugsėjo 7 d. suėjo 40 metų nuo Marijos Legijono įsteigimo. Šis energiškas ir pajėgus apaštalavimo judėjimas jau spėjo pasiekti visus pasaulio kraštus, stengdamasis tiek savo narių vidiniu atsinaujinimu, tiek Kat. Vyriausybės vykusiu vadovavimu atnaujinti žemės veidą.

KALBŲ MOKSLAMS

Bruselas (AICA). — *Vyrų katalikų akcijos rūpesčiu, Briuselio mieste įsteigtas Katalikų Informacinis Institutas. Jis turi biblioteką, plokštelių, įgrojimo studiją, daugybę informacijos apie vertėjus ir kitas su kalbų studija surištas žinias. Tam tikslui jis parūpina žemomis kainomis plokšteles mokslo ir auklybos tikslu, skolina įvairią panašiu reikalu medžiagą ir net parūpina specialias paramas. Organizacijos tikslas padėti kitiems ir kartu mokyti katalikų tikėjimo tiesų prancūzų kalboje.*

DĖSTO LIETUVIAI

Gregorianum Universitete Romoje, kuriam vadovauja tėvai jėzuitai, randasi lietuvių tiek studentijos, tiek profesūros tarpe.

Šiame universitete teologiją ir filosofiją studijuoja keturi lietuviai klierikai. Tarp profesorių istorijos fakultete dėsto prof. T. Paulius Rabikauskas S. J. Jo specialybė lotyniškoji paleografija ir popiežiškoji diplomatija.

Anksčiau čia asketinę teologiją dėstė prof. Antanas Liuima, S. J.

Kadangi paskaitos dėstomos lotynų kalba, tai visi studentai turi gerai ją mokėti ir jau prieš stojant į universitetą būti tam pasiruošę.

Gera motina verta šimto mokytojų.

Motina negirdi šokių muzikos, kai vaikas verkia.

Vokiečių priežodis

DAR 4000 ŽMONIŲ VARTOJA KRISTAUS KALBĄ

...Tą pačią kalbą, kurią kalbėjo Jėzus Kristus, šiandien pasaulyje vartoja maždaug 4000 žmonių. Jie gyvena kalnuotoje Sirijos zonoje, netoli Damasko, kur vietos aukštis siekia 1800 metrų.

Ten randasi pati seniausia dar iš Povilo laikų katalikų bažnyčia. Kaimo vardas Maalulu, atseit "įėjimas". Tas kaimas kartu su kitais dviem vartoja aramajų kalbą, kurią kalbėjo Jėzus Kristus būdamas žemėje. Nors ir apylinkėse kalbamoji kalba yra arabų, bet tų vietų žmonės kitaip nemoka, kaip aramajiškai. Jie savo kalbą paveldėjo iš tėvų. Rašyti jos niekas nemoka. Pati kalba esminiai panaši į serijanitų kalbą.

Kadangi apylinkės labai gražios, tai daug turistų ten lankosi nevien šventų vietų aplankyti, bet ir pasigrožėti apylinkių gamta.

Ten pat randasi Šv. Teklės bažnyčia ir vienuolynas. Vienuolės, kurios pažįsta minėtos šventosios istoriją, pasakoja, kad šventoji slėpdamosi nuo savo tėvo persekiojimo, pasislėpusi vienoj atsivėrusioj jai gelbėti uoloj. Toje vietoje pastatyta vėliau pati bažnyčia. Šv. Teklė buvo Ikonijos gubernatoriaus duktė Antijochijoje. Išgirdusi Šv. Povilo kalbų atsivertė į katalikų tikėjimą. Bet jos tėvas nenorėjo nieko žinoti apie naująjį tikėjimą. Prašymai ir grąsinimai nieko nepadėjo. Kai jai pasisekė pabėgti iki Malula miestelio apylinkių, jau niekas jos negalėjo surasti.

Dabar tas miestelis yra labai charakteringas savo statyba. Namai pastatyti uoloje, iš vieno namo galima pereiti į kitą neišeinant į gatvę. Jau tūkstančiai metų, kai tas miestelis, galima sakyti, vienintelis savo statybos forma patraukia visų dėmesį.

Be abejonės savo laiku aramajų kalba, kuri šiandien jau yra visų užmiršta, turėjo nemažai reikšmės arabų tautoms. Kalifo Al Maamun laikais graikų filosofija buvo išversta per aramajų kalbą į arabų kalbą.

SKAITYK IR PLATINK
"LAIKĄ"

KATALIKŲ PROGRAMOS PER TELEVIZIJĄ

ŠVENTOS MIŠIOS — sekmadieniais 9 val. per Canal 7

PENKIOS MINUTĖS vaikams ir penkios minutės tėvams — sekmadieniais 9,45 val. per Canal 7.

EVANGELIJA IR AKTUALYBĖS — sekmadieniais 10,30 val. kalba kun. Oglietti per Canal 13.

GARBĖS TAKAI (kun. J. Bosco veikla) — ketvirtadieniais 18,30 val. per Canal 7.

VAIKŲ ŠVENTĖ, vadovauja kun. Gardella — šeštadieniais 9 val. per Canal 7.

KATALIKŲ ĮVAIRENYBĖS — šeštadieniais 19,30 val. per Canal 11; sekmadieniais 19,30 per Canal 11.

TU IR LIKIMAS — sekmadieniais 17 val. per Canal 9; kalba kun. Berro García S. J.

KĄ DARAI - DARYK GERAI

Pasakojama, kad mirštant vienam vienuoliui broliukui, kuris visą gyvenimą praleido vienuolyne lopydamas vienuoliams drabužius, susirinko prie jo lovos visas vienuolynas. Tuomet mirštantysis paprašęs atnešti jam siuvamą adatą. Paėmęs adatą į rankas, jis tarę:

— Su šita aš atsirakinsiu sau dangaus vartus!

Visiems nustebus, jis paaiškinęs, kad per visą savo gyvenimą kiekvieną adatos įdurimą paaukojęs didesnei Dievo garbei ir vienuolyno gerovei. Ir laikydamas adatą rankoje ramiai numiręs.

Šitas atsitikimas yra giliai prasmingas. Mūsų gyvenimas susideda iš smulkmenų, iš kasdieninių darbelių, iš paprastų pareigų atlikimo. Retai kada mes esame įpareigoti atlikti didelius heroiškus darbus. Todėl privalome tuos kasdieninius darbelius gerai ir su gryna intencija atlikti. Žinoma, niekas mus nepagirs, kai turėsime gražiai išsišlavę savo kambarį, kai būsime mandagūs ir svetingi. Bet juk mes privalome ne dėl garbės dirbti, bet dėlto, kad norime patys būti Dievo akyse verti užmokeščio.

Juk gali atsitikti, kad paprastas kambario iššlavimas paaukotas dėl Dievo gali būti vertingesnis už paaukotus pinigus vargšui, jei tuomi buvo norėta tik kitų akyse pasirodyti. Kristus yra pasakęs: "kai duodi išmaldą, netrimituok, kad kiti girdėtų. Tegul tavo kairė nežino ką davė tavo dešinė". *Tuomi Kristus tik norėjo pasakyti, kad neieškotume pagyrimo pas žmones. Jei kas daroma, tai tebūnie daroma vien dėl didesnės Dievo garbės.*

Iš Šv. Tereselės Kūdikėlio Jėzaus gyvenimo skaitome, kad ji vienuolyne niekuo nepasižymėjo. Ji dirbo papraščiausius darbus: plovė grindis, slaugė ligonius, mokino naujokes. Tiesa, ji buvo nesveika, bet niekada nesiskundė niekam. Bet ji viską darė iš meilės Dievui, viską jam aukojo. Štai kur glūdi jos šventumo paslaptis atlikti viską gerai, viską aukoti Dievui, niekuo nesigirti ir nesiskųsti. Tai yra tas mažasis kelias, kurį ji mums parodė ir kuriuo gali kiekvienas eiti.

Didelių darbų atlikti gal mums gyvenime teks tik vieną kitą kartą, bet atlikti kasdieninius dalykus gerai, tai yra tikrasis gyvenimo menas. Pavyzdžiui, iššluoti gerai kambarį, išvalyti gerai dulkes su visu atsidėjimu yra menas ir tai reikia išmokti. Jei iššluosi gerai kambarį, tai tas nejučiomis paveiks ir žmogaus vidų, bus noras gyventi su švaria sąžine, būti padoriu žmogumi.

Jūs esate be abejo matę daug kapinių ir įvairių kapų, ypač Vėlinių metu. Vieni jų yra labai gražiai papuošti, padaryti iš marmuro ir žiba saulės šviesoje, kiti yra labai paprasti, bet taip pat rūpestingai aptaisyti ir gėlėm papuošti, dar kiti yra visai apleisti ir žolėm apaugę. Tačiau ne išorinis blizgėjimas ar gėlės priduoda mirusiems reikšmės, vien tik jų kilnus gyvenimas.

Gali atsitikti, kad ir po marmuriniu kapu gali būti palaidotas žmogus, kuris savo gyvenime nieko gero nepadarė, ir gali po paprastu kapu gulėti labai kilnaus žmogaus kūnas ir jo prisiminimas gyventi daugelio širdyje. Ne nuo to pareina žmogaus vertė, kokius rūbus jis dėvėjo ir kokį kapą jam artimieji pastatė, bet nuo jo gerų darbų, kurie gyvena žmonių atminime.

Taigi pirmas rūpestis mūsų gyvenimo tebūnie atlikti kasdieninius mūsų darbus, paprastai kaip jie yra, bet visada gerai, su gryna intencija. Be to stenkimės padaryti kuo daugiau gerų darbų savo artimui, ypač esančiam varge. Mūsų gyvenimo turtingumas pareina ne nuo namų ar pinigų turėjimo, bet nuo gerų darbų, kurie lydės mus anapus šios žemės ribu.

Vieną kartą teko man dalyvauti vieno miestelio kirpėjo laidotuvėse. Prie kapo netilpo žmonės, didžiausia spūstis, o vainikų visa siena. Kunigas turėjo ilgai kalbėti, kol išvardino jo gerus darbus, kurių liūdininkai stovėjo prie kapo: paprasti darbininkai, moterys ir vaikai kuriems jis buvo kuo nors padėjęs. Daugelis iš jų verkė, nes jautė, kad palydėjo vieną iš geriausių geradarių. Nes tai, ką jis bekirpdamas uždirbo, tai jis labiau reikalingiems išdalino, nors pats turėjo irgi savo šeimyna. Jis liko visų širdyse ir atminime.

Krikščionio gražiausias papuošalas yra jo geri darbai, tyliai atlikti. Kol Dievas duoda dar sveikatą ir laiko, stenkis viską atlikti gerai ir stenkis padaryti kuo daugiau gerų darbų, kurie tavė lydės ir po mirties.

Kun. Aug. Steigvila MIC.

NAUJA KAT. UNIVERSITETO LABORATORIJA

Buenos Aires (AICA) —Rugsėjo 26 d. buvo iškilmingai atidaryta naujoji Kat. Universiteto Fzikos ir Matematikos fakulteto laboratoriją. Minėtam fakultetui ji buvo padovanota firmos Techint, jos steigėjo E. Rocca atminčiai. Šių svarbių mokslo aparatų ir instrumentų pašventinimas įvyks vėliau. Kartu bus atidengta ir geradėjo E. Rocca prisiminimo lentelė.

REFORMA

Salamanca (AICA) — Pastoralinis Popiežiaus Institutas Salamankoje susitarė su vienuolika katalikų muzikos spaustuvių, kad ateityje bažnytines giesmes spausdintų visos leidyklos vienodo formato. Raidžių sistema bus galima visas giesmes gražiai sugrupuoti į giesmynus. Tvarkingą suskirstymo pravedimą organizuos minėtas institutas.

PAGALBA KINIEČIAMS

Tongerlo (AICA) — Tongerlo vienuolyne gauta svarbi žinia. Mėginimo pobudžio siųsti paketėliai į Kom. Kiniją visi pasiekė adresatus. Turint mintyje, kad ten siaučia didelis badas, ši galimybė paremti nelaimėje yra tikrai svarbi. Puse šimto kunigų, tikinčiųjų ir vienuolių surinkti ir pasiųsti paketėliai turėjo ryžių, riebalų, konservuotos mėsos ir cukraus. Dabar jau galvojama, kad reikėtų panašią pagalbą pravesti masiniu budu, pasinaudojant kunigo Werenfried van Straaten paruoštu planu. Jis neseniai lankėsi Tolimuosiuose Rytuose. Nors ši pagalbos organizacija jau visuose raudonųjų okupuotuose kraštuose padeda žmonėms savo parama, bet į Kom. Kiniją dar tik pirmą kartą pasisekė tai padaryti. Prieš šią naują galimybę paramos organizacija kreipiasi į visus žmones, prašydama paramos.

GINAMA

Dar-Es-Salam (AICA) — Patiektas projektas suvalstybinti Tanganikoje esančias misijonierių mokyklas nebuvo priimtas. Pats prezidentas J. Nyerere savo kalboje pareiškė, kad jis pats anksčiau profesoriavo dvejose misijonierių mokyklose ir už tai geriau negu kas kitas jas pažįsta. Jo pareiškimu Šv. Pranciškaus kolegijoje Pugu mieste visi profesoriai yra katalikų kunigai. Nors jie visi turi universiteto diplomus, jų algos yra perpus mažesnės, negu, kad mokama viešosiose mokyklose. Tai reiškia atsidėjimą ir pasiaukojimą savo darbui ir jaunimo auklybai.

Be to, Tanganikoje du trečdaliai visų mokinių lankosi privačiose mokyklose. Ta proga prez. Nyerere paragino misijonierius ir toliau dirbti savo auklybos darbe.

NAUJI PLANAI

Malinas (AICA) — Neseniai mirusio kardinolo Van Roey aplinkraščiu Belgijos kunigams buvo pranešta, kad visi norintieji tapti kunigais galės atėityje pradėti savo mokslus tam specialiai paruoštų kursų būdu, nepalikdami savo einamų pareigų ar darbų. Tuo būdu pasidaro galimybė tiem asmenims, kurie negalėdami laikinai įstoti į seminariją, galės bent pradėti savo studijas ta linkme.

ARGENTINOS LIETUVIAI

BERISSO

MOTINOS DIENA

Spalio 21 d. "Nemuno" Draugija savame salione paminėjo motinos dieną.

Minėjimą atidarė draugijos pirm. p. Ziberka A., kviesdamas visus tylos minute pagerbti mirusias motinas. Toliau sekė "Nemuno jaunimo suvaidinta trijų veiksmų komedija "Jo pirmasis šokis". Komediją ispaniškai parašė Alfonsas Markus.

Vaidinime, kuriame pasirodė Haydee Kairytė, kaip senelė, N. Dargužaitė jaunos motinos rolėje, Ruben Dasuk tėvo rolėje ir Hector Bražiūnas sūnaus rolėje. Reikia pripažinti jauniesiems vaidintojams sugebėjimą gyvai ir vaizdžiai perduoti veiksmus.

Publika visą laiką su dideliu susidomėjimu sekė šią trijų veiksmų komediją. Jaunam Alfonsui Markui, parašiusiam šį veikalėlį tenka ypatingas įvertinimas. Tik būtų labai malonu šį veikalėlį išversti į lietuvių kalbą. Tai būtų gražus įnašas į mūsų išeivijos vaidybos meną.

Toliau sekė p. Vyt. Balčiūno ir p. Onos Ožinskienės vadovaujama lietuviškų šokių grupė, kurioje pasirodė jaunosios Villa Lugano šokėjos. Visų pirma p. Ona Ožinskienė padeklamavo mamytėms pritaikytą eilėraštį, o paskiau mergaitės sudainavo dvi daineles: "Pas močiutę augau" ir "Oi kas aš". Toliau pačios jaunosios sokėjos gražiai pašoko du šokius: "Audėjėlę" ir "Kubilą". P. O. Ožinskienė ir p. Savickienė sudainavo porą duetų ir dar publikai prašant, p. Savickienė sudainavo vieną solo dainą.

Vėliau pasirodė vyresniųjų mergaičių grupė, kuri pašoko keletą tautiškų šokių, už kuriuos publika gausiai paplojo.

Galop, scenoje pasirodė Argentinos liaudies meno mėgėjų vienetas Pampa Sumaj, kuriam vadovauja Guillermo Batista. Jų darbas jau gerai pažįstamas iš jų ankstyvesnių pasirodymų per Radio Argentina ir Radio Provincia. Ši grupė labai vykusiai pasirodė su įvairiomis Argentinos liaudies dainomis. Publikai labai plojant, šiems meno mėgėjams teko net keletą dalykėlių pakartoti.

Užbaigiant šį minėjimą, kun. Aug. Steigvila MIC pasveikino šia proga visas motinas ir pakvietė visus į Berisse vykstančias lietuviams misijas.

L. K.

KORDOBA

• *Pavasario sutikimo proga, Kordobos Universiteto Odontologijos fakultetas suruošė gražią šventę, kurioje buvo renkama grožio karalienė. Šiais metais šis gražus jaunystės titulas teko mūsų tautietei odont. studentei O. Bendinskaitei. Ta proga ji buvo apdovanota atitinkama karūna, kaspinu, gėlių bukietais ir net vertingu jos profesijai odontologijos instrumentu.*

URUGVAJUS

"GINTARAS" GARSINA LIETUVOS VARDĄ

Urugvajaus lietuvių tautinių šokių kolektyvas yra labai dažnai kviečiamas vietinių Urugvajaus organizacijų į parengimus, kur savo šauniais šokiais užpildo programas. Tarp žymesniųjų vietų reikia pažymėti "Gintaro" pasirodymą ispanų Euskaro ir Centro Militar klubuose, kur publika juos labai šiltai sutiko. Šie mūsų jaunimo žingsniai vykusiai garsina Lietuvos vardą Urugvajaus piliečių tarpe. Jau pakartotinai gautas pasiūlymas pasirodyti ir per televiziją.

PARAPIJOS SALĖ

Kasdien vis gražėja sumanių ir gabių specialistų puošiama. U. Jaunieji Liet. Vyčiai įtaisė gražius šviesos sietynus, o pačias dekoracijas Stasys Tamošiūnas suprojektavo ir dalį pats įvykdė, kitą dalį gamina p. Br. Klimienė, gražias užuolaidas audė Vytauto Dorelio fabrikas "Drobė".

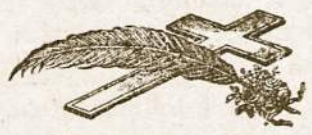

MIRUSIEJI

A†A JUOZAS MOSKEVIČIUS

Rugsėjo 1 dieną, sulaukęs 63 m. amžiaus, pasimirė Juozas Moskevičius nuo širdies smūgio. Velionis buvo kilęs iš Lietuvos, netoli Ukmergės. Argentinoje paliko du sūnūs: gydytojas Juozas ir Rikardas, abu su šeimomis. Jo žmona jau buvo mirusi prieš tris metus.

A†A JUOZAS VITKAUSKAS

Š. m. Spalio mėn. 23 17 val. mirė Juozas Vitkauskas. Sekančią dieną buvo palaidotas Sarandi kapuose. Prieš porą mėnesių buvo mirusi jo žmona Luiza. Dideliame liūdesyje liko jo sūnus Juozas Kanasevičius su šeima, duktė Adelė taip pat su šeima ir kiti artimieji.

"VITRAL"
Vitrinų Fabrikas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Sav. W. A. Rastauskas
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

Eugenia Teresa Aidukaitė
Obstétrica
Mitre 4492 Villa Dominico
T. E. 207 - 9245

Casa MUSKETAS
Parduoda
- AKORDEONUS, BANDEONUS,
- PLOKSTELES, PIANINUS,
- TELEVISIJOS APARATUS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS
Sanabria 2790-92 T. E. 50 - 5948

"LAIKO" SPAUSTUVĖ
Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus ir atlieka kitus spaudos darbus.
KREIPTIS:
Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

1000 KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBIO!

Lietuvių Prekybos Bendrovės Vadovybė naudojasi šia proga padėkoti visiems bet kur pasaulyje gyvenantiems lietuviams už tą didžiulę paramą, kurios susilaukėme praeitais metais. Reikšdami savo nuoširdų ačių; pagal savo įprastąją tradiciją DAR KARTĄ (5-tuosius metus) jaučiamės įpareigoti duoti visiems lietuviams, kaip dovaną, savo uždarbį nuo 1,000 SPECIALIŲ KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ.

Labai rūpestingai apsvarstę savo ligšiolinį patyrimą ir daugelio klijentų pageidavimus, parinkome tam reikalui ko naudingiausius siuntinius ir šįkart siūlome 4 skirtingus KALĖDINIUS SIUNTINIUS BE UŽDARBIO.

KALĖDINĮ SIUNTINĮ Nr. 1 sudaro:
1) 3¼ jardų vilnonės medžiagos vyriškam ar moteriškam kostiumui: tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos.
2) 4 jardai skalbiamo aksomo suknelei ar moteriškam kostiumui: žalio, šviesiai ar tamsiai mėlyno.
3) 3 jardai poplino marškiniams ar bliuzei: balto.
Normali šio siuntinio kaina yra 36.00 dol.
Kalėdinė kaina **be uždarbio** už siuntinį Nr. 1 yra tiktai — 29,50 dol., įsk. visus mokesčius.

DVIGUBĄ KALĖDINĮ SIUNTINĮ Nr. 1 sudaro:
1) 6½ jardų vilnonės medžiagos 2 vyr. ar mot. kostiumams: tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos.
2) 8 jardai skalbiamo aksomo 2 suknelėms ar mot. kostiumams: žalio, šviesiai ar tamsiai mėlyno.
3) 6 jardai poplino marškiniams ar bliuzėms: balto.
Normali šio siuntinio kaina yra 66 dol.
Kalėdinė kaina **be uždarbio** už dvigubą siuntinį Nr. 1 yra tiktai — 57,40 dol.

KALĖDINĮ SIUNTINĮ Nr. 2 sudaro:
1) 3¼ jardų vilnonės medžiagos vyr. ar mot. kostiumui: tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos.
2) 3 jardai vilnonės medžiagos mot. ar vyr. paltui: žalios, kupranugario, mėlynos, tamsiai mėlynos ar juodos.
3) 4 jardai skalbiamo aksomo suknelei ar mot. kostiumui: žalio, šviesiai ar tamsiai mėlyno.
4) 4 jardai gėlėto nailono suknelei ar 2 bliuzėms: daugiaspalvio.
5) 3 jardai poplino marškiniams ar bliuzėms: balto.
Normali šio siuntinio kaina yra 62 dol.
Kalėdinė kaina **be uždarbio** už siuntinį Nr. 2 yra tiktai — 55,00 dol., įsk. visus mokesčius.

KALĖDINĮ SIUNTINĮ Nr. 3 sudaro:
1) 6½ jardų vilnonės medžiagos 2 mot. kostiumams: tamsiai mėlynos ar pilkos.
2) 6½ jardų vilnonės medžiagos 2 vyr. kostiumams: tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos.
3) 8 jardai skalbiamo aksomo 2 suknelėms ar mot. kostiumams: žalio, šviesiai mėlyno ar tamsiai mėlyno.
4) 4 jardai gėlėto nailono suknelei ar bliuzėms: daugiaspalvio.
5) 3 jardai poplino marškiniams ar bliuzėms: balto.
Normali šio siuntinio kaina yra 101,60 dol.
Kalėdinė kaina **be uždarbio** už siuntinį Nr. 3 yra tiktai — 79,00 dol., įsk. visus mokesčius.

Visos šių 4 siuntinių medžiagos yra eksportinės rušies angliškos medžiagos.

TURINT GALVOJE LABAI SEKMINGĄ MŪSŲ PREKIAVIMĄ 1960-61 METAIS, MES ESAME PAJĖGŪS ŠIŲ METŲ **KALĖDINIAMS BE UŽDARBIO SIUNTINIAMS** PASIŪLYTI NAUJAS MEDŽIAGAS, SPECIALIAI MUMS GAMINTAS, ŽYMIAI GERESNĖS RUŠIES IR PATRAUKLESNIO RAŠTO, ŽEMESNĖMIS KAINOMIS NEGU PRAEITAIS METAIS.

Paprašius, mes oro paštu nemokamai siųsime medžiagų pavyzdžius į bet kurį pasaulio kraštį.

Mūsiškius Kalėdinius siuntinius **be uždarbio** galį užsisakyti kiekvienas lietuvis, vis tiek, ar jis būtų mūsų klijentas, ar kurių nors kitų firmų. BET KADANGI MES NORIME BŪTI VISIEMS VIENODAI NEŠALIŠKI, TAI NUSTATĖME, KAD IŠ KARTO VIENAS ASMUO GALI UŽSISAKYTI NE DAUGIAU KAIP PO VIENĄ KIEKVIENO TŲ SIUNTINIŲ. Mes priimsime po 1 dol. užstato, kuris 8 savaitėms patikrins teisę į bet kurį **Kalėdinių be uždarbio siuntinį.**

Mes esame tikri, kad jūs žinote tai, jog bet kurioje kitoje firmoje už panašius siuntinius jūs sumokėtumėte bent po dvigubai tiek. **Taigi nesvyruokite ir tuojau siųskite užsakymus,** kad galėtumėm laiku pasiųsti siuntinius, jog būtų gauta Kalėdoms.

Mes garantuojame:
1) Kiekvienas siuntinys bus pristaytas.
2) Jei siuntinys dingtų, mes grąžinsime pinigus, arba nemokamai pasiųsime kitą siuntinį.
3) Apmokėsime visus mokesčius, dėl to gavėjai Lietuvoje, sulaukę siuntinio, nieko nebeturės primokėti.
4) Medžiagas **visas** siųsime tiktai pagal pavyzdžius.

Jei pareikalausite, mes taip pat oro paštu nemokamai pasiųsime savo bendrinį katalogą, kuris apima labai didelį prekių pasirinkimą, ir savo standartinių siuntinių sarašą, kurių kainos: kartu su visais mokesčiais yra nuo 29 iki 125 dol., o taip pat ir NAUJAI sudarytąjį MAISTO gaminių standartinį kainoraštį.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ
341 LADBROKE GROVE
LONDON, W. 10
ENGLAND

— COCHERIA —
LOS CONSTITUYENTES
NUOLATINIS PATARNAVIMAS AUTAIS
Lietuviams specialiai 20 % nuolaidos
Avenida de los Constituyentes 5927
Teléfono: 52-9511 arba 53-4924

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"
Savininkas VYTAUTAS DORELIS
Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.
Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.
BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay
Telefonas 22 - 17 - 77

BALMAR
BALČIŪNAS - MARENHOLCAS
Savininkai
Gamina ir parduoda įvairių stilių baldus.
Specialistai minkštų kėdžių gamyboje
Lietuviams nuolaida
12 de Octubre 434 Quilmes

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 Temperley F.C.N.G.R. T. E. 243 - 5654 Sucursal BALCARCE 510 Lomas de Zamora

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811 - 17
Villa Scasso
T. E. 68 - 7208

Kirpykla "OLGA"
Ilgalaikis plaukų sušukavimas
(karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinės)
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

Buenos Aires Avellaneda

Aušros Vartų Parapijos 20 sukakties minėjimo
PROGRAMA

š. m. lapkričio mėn. 4 d. 21 val.

1) Atidarymas.
2) Argentinos Lietuvių Bendruomenės pirm. leit. Antano Balčiūno kalba.
3) Aušros Vartų parapijos klebono kun. Vyt. Palubinsko žodis.
4) Lietuvių Centro jaunimo tautiniai šokiai.
   Vadovauja: Ona Ožinskienė. Muzika: Vyt. Balčiūnas.
5) Birutiečių gyvasis paveikslas.
6) Organizacijų atstovų sveikinimai.
7) Šv. Cecilijos Choro dainos.

Šių metų lapkričio mėn. 25 d. atvyksta Urugvajaus lietuvių krepšinio rinktinė VYTIS antrajam turnyrui su Argentinos lietuvių sporto klubu KOVAS.

Rungtynės įvyks parapijos sporto aikštėje 19 val. vakaro. Po rungtynių parapijos salėje įvyks sportininkų pagerbimo vakarienė, į kurią kviečiami visi dalyvauti.

Pakvietimus iš anksto prašome įsigyti pas klubo pirm. p. Petraitį (T. E. 241 - 1688), Lietuvių parapijoj (208 - 5027) ir pas L. S. K. Kovo narius.

L. S. K. KOVAS Valdyba

Kainos: Vyrams — $ 200.—; Moterims — $ 150.—
Vaikams įėjimas laisvas.

Dėmesio! Dėmesio!

Iškilmingas Pavasario Vermutas Temperley

Argentinos Lietuvių Bendr. Temperley Skyriaus Valdyba ruošia Pavasario Sutikimo Šventę, kurios metu bus renkama pavasario karalaitė.

Šventė įvyks

lapkričio mėn. 18 d. 20 val.

Asociación de Fomento de Villa La Perla patalpose, calle Indalecio Gómez 732, Temperley.

- Bus puiki temperliečių programa.
- Pasirodys lietuvių šeštadieninės mokyklos jaunimas, kuriam vadovauja p. mok. Babronienė.
- Vyks puiki loterija.
- Šokiai prie geros muzikos.
- Bufetas su užkandžiais ir išgėrimu.

Šventės pelnas skiriamas neturtingiems ligoniams.

A. L. B. Temperley Sk. Valdyba

• *Henrikas Povilonis* š. m. spalio 28 d. savo tėvelių, draugų ir artimųjų tarpe atšventė 19 metų gimimo sukaktį.

• *Rozalija Kaseliūnienė* buvo išvykusi į tolimus Mendoza ir San Juan miestus paatostogauti.

• *Balys Gokas* š. m. spalio 25 savo artimųjų ir bičiulių pasveikintas atšventė savo vardines. Šiemet vardinės buvo liūdnos, nes prieš mėnesį laiko J. A. Valstybėse, eidamas 70 metus amžiaus pasimirė jo brolis Povilas.

• *Veterin. gydytojas Antanas Masiulis* išvyksta į Šiaurės Ameriką. Tuo tarpu mano apsistoti Čikagos mieste. Spalio 29 p. Sakalausko valgykloje buvo suruoštos išleistuvės. Tarp daugelio atvykusių su gyd. Antanu atsisveikinti matėsi "A. L. B. red. K. Norkus, kun. A. Lubickas MIC, inž. Vyšniauskas iš Kolumbijos, ir visa eilė jo artimųjų ir bičiulių. Skambios sutartinės, sudainuotos atsisveikinimo proga, dar ilgai skambės paliekančio Argentinos žemę ausyse. Visi širdingai linkėjo daug laimės ir gerų įkurtuvių tolimoje Amerikoje.

• Š. m. spalio mėn. 28 d. savo namuose, Humberto I 1945, Avellanedoje, "Laiko" garbės leidėjas, *Juozas Šulnis*, Kazimiero ir Domingos Jotautaitės-Šulnių sūnus, bažnytinėm apeigom susižiedavo su p-le. *Veronika Irma Pilkaite*, L. ir Veronikos Švarlytės-Pilkų dukterim. Žiedus palaimino pp. Šulnių giminietis, kun. A. Lubickas, MIC. Po tikybinių apeigų sekė ištaikingos vaišės iki poryčio, kuriose dalyvavo pp. Šulnių ir pp. Pilkų gausus artimųjų giminaičių bei kaimynų būris. Taip pat, ta proga pėlė. V. I. Pilkaitė atšventė savo 20 metų amžiaus metines. Susižiedavusieji gavo daug vertingų dovanų ir nuoširdžių linkėjimų, kad greit sektų lietuviškos šeimos laimingos jungtuvės.

• *B. Blumbergas* šiomis dienomis gavo telefoną, kurio numeris 208-0813. Kadangi tame pačiame name randasi jo savininkas Karolis Misiūnas, tai reikalui esant, galima ir jį tuo pat numeriu telefoniškai iššaukti.

• *L. Petravičiūtė* š. m. spalio 29 d. priėmė Pirmąją Šv. Komuniją. Šeiminiška ir jauki šventė. dalyvaujant šeimos giminėms ir artimiesiems įvyko Laimos namuose.

• *Rosa Gucienė* Fiorito ligoninėje (I augštas, lova 20) turėjo sunkią operaciją.

VESTUVĖS

Marija Tunytė ištekėjo už Ovidio J. Moya. Jungtuvės įvyko rugsėjo 23 d. Pilar parapijos bažnyčioje. Vestuvių vakarienė ir pasilinksminimas buvo surengta SLA šešto skyriaus patalpose.

TRAGIŠKAI ŽUVO EDUARDAS ORLOVAS

Š. m. spalio 29 d. eismo nelaimėje E. Orlovas buvo sunkiai sužeistas. Greit nuvežtas į Quilmes ligoninę, nežiūrint visų gydytojų pastangų išgelbėti jo gyvybę, mirė. Nors vertėsi stalioryste, bet gera dalis argentiniečių lietuvių jį pažino iš Šv. Cecilijos įgrotų plokštelių, kur jo gražus balsas solo vietose, nevieną žavėjo savo meniškumu. Jis dalyvavo ir paskutinuose Šv. Cecilijos choro pasirodymuose, tiek chorę kartu su visais, tiek solo atskirai. Kilimu jis buvo iš Ukmergės, į Argentiną atvykęs prieš 30 metų. Liko dideliame nuliūdime jo žmona Agota Sutkutė-Orlovienė. Su jo mirtimi Šv. Cecilijos Choras nustojo vieno savo svarbių narių.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Saplis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. KAINA: Argentinoje metams $ 150.— administracijoje, $ 165.— namuose, Urugvajuje met. 15 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XIII METAI Nr. 287 — 1961 m. lapkričio mėn. 4 d.

VILLA LUGANO

DEŠIMTIES METŲ VEDYBŲ SUKAKTIES ŠVENTĖ

Š. m. spalio 28 d. Villa Lugano Lietuvių Centro salėje įvyko nepaprastai gražiai paruošta šventė. Tai buvo Juliaus Mičiūdo ir Janės Vaštakaitės dešimties metų vedybinio gyvenimo sukakties diena. Julius yra jau čia gimęs. Tai jau prieš kurį laiką mirusio Aleksandro ir Onos Juzaitytės vyriausias sūnus. Juana dar mažų metų būdama, atvyko su tėveliais iš Lietuvos ir čia susirado sau gyvenimo draugą. Išauklėtas gražioj lietuviškoj dvasioj Julius nenutolo nuo lietuvių, bet ėjo savo tėvelių pramintais takais. Nuo jaunų dienų jam buvo nesvetimas Lietuvių Centro veikimas ir darbai. Du kart jis buvo

išrinktas L. Centro pirmininku. Einant minėtas pareigas, turėjo stiprią L. C. narių-patriotų ir veikėjų paramą. Dabar atžymėdamas tą savo gyvenimo gražią sukaktį, sukvietė ir susodino prie skanumynais papuoštų stalų keturis šimtus rinktinės publikos. Juos patarnavo dešimtis profesionalių kelnerių. Svečiams užėmus vietas, pribuvo "jaunavedžiai". Orkestrui atgrojus vestuvinį maršą ir publikai smarkiai papiojus, prasidėjo vaišės, kurių metu orkestras grojo skambius Strauso ir kitų europiečių muzikų valsus. Šalia "jaunavedžių" sėdėjo buvęs vedybų svotas p. K. Mankus, svočia p. E. Pajėdaitė de Cacelā, kun. St. Saplis MIC, ir kiti giminės.

Vaišėms įpusėjus, kaip rožių pulkas, pasirodė luganietės virėjos ir skanumynų gamintojos, kurias pasitiko gausus plojimai, o fotografas bė perstojo žaibavo įmamžindamas šią gražią šventę. Po vaišių sekė šokiai. Be to, tortos ir šampanas su skambia "Ilgiausių ir laimingiausių metų" daina jauniesiems. Tarp sveikinimų pirmoje vietoje kalbėjo muz. Vyt. Balčiūnas, iškeldamas Juliaus nuopelnus Lietuvių Centrui ir primindamas jo darbą 4 metus sekretoriavimo ir antrą tiek pirmininko pareigose. Toliau sveikino L. C. kūrėjas taip pat lelius kart buvęs jo pirmininkas, o dabar garbės narys p. Kazimieras Mankus. Taip pat sveikino ALOST pirm. p. J. Čikštas, buvęs vicepirmininkas ir didelis Lietuvių Centro rėmėjas K. Burba, o Lietuvių Radio valandėlės vedėjas p. Z. Juknevičius, Juliaus instituto draugų daktarų ir personalo pageidavimu, tarė žodį ispaniškai. Visų kalbėtojų bendras pageidavimas, kad ir toliau, kaip iki šiol ponas Julius darbuotųsi Lietuvių Centro labui.

Visi prisiminė finansiškai sunkius laikus ir L.C. pradžią ir kartu džiaugėsi, kad dabar jau gali rastis po savu stogu. Ponia Ryselienė įteikė jos paruoštą ir visų dalyvių pasirašytą pergaminą "jaunavedžiams". Dar sukaktuvininkai gavo gana daug bičiulių ir artimųjų. Nors ir vaišės baigėsi su aušra, bet sekančią dieną, muz. Vyt. Balčiūnui užgrojus suktinio ir polkučių akordus, vėl atgijo visų širdys ir sujudo šokiai. Taip kad šventė buvo tikrai linksmai užbaigta.

Dar kartą tenka palinkėti ilgo ir laimingo gyvenimo ir daug pasisekimo visuose darbuose sukaktuvininkams ir ypač kad nenutoltų nuo lietuvių visuomenės veiklos.

ĮSPŪDINGOS CEREMONIJOS

Kaip kiekvienais taip ir šiais metais spalio 22 d. buvo atlaikytos mišios už mirusius Lietuvių Centro narius. Žmonių prisirinko pilnutėlė Santo Cristo bažnyčia. Kas pirmą kartą visiems dalyviams padarė neišdildomą įspūdį, tai kun. St. Saplio pamaldos atlaikytos šalia lietuviškos trispalvės. Savųjų, amžinybėm iškeliavusių prisiminimas ir tolimos tėviškės ilgesys nevienam suspaudė širdį ir akyse sužibo ašara. Dėkojame gerb. kun. St. Sapliui už šias jaudinančias ceremonijas.

Visiems žinotina

Lapkričio 26 d. 12 val. L. S. A. 3 Skyrius ruošia

PIRMĄJĮ "ASADO"

Avda. San Martin 3175 - 83, Lanus Oeste.

Bilietus prašoma užsisakyti iš anksto pas p. Kaibutienę L. S. A. raštinėje arba telefonu pas:

J. Kanapinską — 63-8575; J. Butėną — 69-7532; Pr. Baltakį — 68-4921; N. Katiną — 55-0158; J. Kalvelį — 21-1664, V. Kuraitį — 740-4747.

Kainos: Vyrams — $ 80.—; moterims — $ 70.—

PRANEŠIMAS: š. m. lapkričio 26 d. 17 val. įvyks L.S.A. 3-jo skyriaus narių susirinkimas. Dalyvavimas būtinas.

J. Kanapinskas

• Spalio 9 d. *Onutė Savickaitė*, tėvelių ir artimųjų tarpe, atšventė savo gimimo dieną. Ją atvyko pasveikinti jos brolis Povilas su šeima, kartu su gražiomis dovanomis atėjo jos artimos draugės Alicia Vigelytė ir Zuzana Vanagaitė, o dieną anksčiau ją pasveikino Nelly Povilonytė. Panelė Onutė yra gerai pažįstama kaip Šv. Cecilijos choro narė ir didelė meno mėgėja.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškomas MYKOLAS ŠMATAVIČIUS, kilęs iš Pandėlio, Rokiškio apskr., išvykęs Argentinon apie 1927 m. Pajieško jo sesers duktė Janė Slanytė, tik dabar atvykusi į JAValstybes iš Sibiro. M. Šmatavičių, ar apie jį žinančius, prašoma rašyti šiuo adresu:

94-38 85 Rd.
Woodhaven 21, N. Y. USA

PARSIDUODA ŽEMĖS SKLYPAS

Luis Guillón mieste.

Dydis: 10 x 26,25 mts. Sklypas randasi prie gatvės Avellaneda, netoli nuo traukinio stoties ir nuo autobuso.

Daugiau žinių pas Pijų Gudelevičių "Laiko" administr.